

ΤΟ ΚΑΚΟΥΡΙ

Τρίμηνη Πολιτιστική έκδοση του Εξωραϊστικού και Επιμορφωτικού Συλλόγου Αρτεμισιωτών Αττικής
Γραφεία: Γλάδστωνος 10 Αθήνα Τ.Κ. 10677 • Τηλ: 210- 6231 889 site:www.kakouri.gr • e-mail:tokakouri@yahoo.gr & tokakouri@gmail.com

Χρόνος 14ος • Αριθμός φύλλου 57 • Δεκέμβριος 2010 - Ιανουάριος - Φεβρουάριος 2011

«Συλλογάται καλά, όποιος συλλογάται ελεύθερα» Ρήγας Φερραίος

25η Μαρτίου 1821 «ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ Ή ΘΑΝΑΤΟΣ»

Γράφει ο Γιάννης Μ. Ζαρόκωστας

Κάθε χρόνο στις 25 Μαρτίου, έχουμε διπλή γιορτή, εθνική και θρησκευτική. Η μέρα είναι αφιερωμένη στην πατρίδα και την ελευθερία της και στη γλυκιά μας Παναγία! Ίσως να μην είναι συμπτωματική αυτή η ταύτιση. Ο Ευαγγελισμός της Θεοτόκου μπορεί να συμβολίζει και την ανάσταση του Γένους μας. Κι αυτή έγινε πριν πολλά-πολλά χρόνια, στα 1821.

Μια τέτοια ακριβώς μέρα, που γιορτάζεται ο Ευαγγελισμός της Θεοτόκου, δόθηκε το σύνθημα του ξεσηκωμού κατά των Τούρκων κατακτητών. Κοντά τετρακόσια χρόνια οι πρόγονοί μας ζούσαν υπόδουλοι στους Τούρκους. Στη διάρκεια της σκλαβιάς υπέφεραν πολύ. Αμέτρητοι βασανίστηκαν ή υποχρεώθηκαν να πάρουν τα βουνά. Οι αδικίες και οι ταπεινώσεις και η αγάπη για την ελευθερία οδήγησαν τους ήρωες της Επανάστασης στους μεγάλους και ένδοξους αγώνες τους.

Χρειάστηκαν οκτώ ολόκληρα χρόνια πολέμου και πολλές θυσίες για να ελευθερωθεί το Γένος. Πίσω από τους τρανούς γνωστούς ήρωες και αρχηγούς τους Κολοκοτρώνηδες, τους Καραϊσκάκηδες και τους Μαυρομιχαλέους, ακολούθησε ο ανώνυμος λαός! Όλοι, μικροί και μεγάλοι, γνωστοί και άγνωστοι, αγωνιστές πολέμησαν με όλες τους τις δυνάμεις! Όλοι ήθελαν

να ζήσουν ελεύθεροι, να ζήσουν χωρίς ταπεινώσεις και καταπίεση στον τόπο τους. Και το κατόρθωσαν. Ύστερα από πολλούς αγώνες και περιπέτειες, η ελευθερία ξαναγύρισε στη γενέτειρά της, όπως την ύμνησε ο μεγάλος μας εθνικός ποιητής, ο Διονύσιος Σολωμός.

Το 1821 δεν είναι απλώς ένα ιστορικό γεγονός. Είναι κοσμοϊστορικό. Δεν ήταν απλή επανάσταση. Ήταν αγώνας ενός έθνους, του Ελληνικού, που επί αι-

Συνέχεια στην 6η σελ.

Η Νηστεία και η νηστεία της Τσάτσας (θείας) Βασίλως

Ήταν εκείνα τα μαθητικά μας χρόνια, την εποχή μετά το '50 στο Γυμνάσιο Λεβιδίου. Το Λεβίδι ρημαγμένο από τις φωτιές των Γερμανών κατά την Κατοχή και τη φουρτούνα του εμφυλίου προσπαθούσε να σταθεί στα πόδια του.

Εμείς προσπαθούσαμε να μάθουμε τα γράμματα με τη βοήθεια των συγγενών της γιαγιάς. Μας φιλοξενούσαν οι τρεις αδελφές της στο φτωχικό τους στην περιοχή των Ταξιαρχών. Δύο χιλιόμετρα από το Γυμνάσιο Λεβιδίου στην άλλη άκρη του χωριού.

Εκεί γνώρισα την «Τσάτσα-Βασίλω», όπως την έλεγαν. Ήταν μια γριούλα μικρόσωμη, που έφτανε στα μισά της χειροποίητης φούστας της, υφασμένης κάποτε... από άγριο μαλλί στον αργαλειό της.

Το σήμα κατατεθέν της Τσάτσας - Βασίλως ήταν η νηστεία της. Μια νηστεία που ερχόταν από τα πανάρχαια χρόνια, περνώντας κατά την πορεία της, ανά τους αιώνες, όχι μόνο από διάφορους λαούς αλλά και από την αρχαία Ελλάδα.

Δεν λουζότανε ποτέ! Έλεγαν από τότε που έχασε τον άνδρα της, δεν ξαναλούστηκε. Κατά το Σαρανταήμερο και τη Μεγάλη Σαρακοστή χτένιζε τα μαλλιά της — όσα είχαν μείνει στο κεφάλι της — με ξύδι και ήταν

ήσυχη πως έκανε το πρεπούμενο, που μαζί με τη στήρηση όχι μόνο κρέατος, αλλά και κάθε λιπαρής τροφής, που θα της άνοιγε μια πόρτα στον παράδεισο.

Μόνο την εβδομάδα των Αποκριών έτρωγε λίγο τυράκι, που της το πρόσφερε η γειτονιά την Κυριακή και που τα υπολείμματά του τα έδενε κόμπο στην άκρη του μαντηλιού της, για να προσφαίξει τις υπόλοιπες μέρες, με οικονομία, ώστε να της λείπουν και τα ...νύχια της στο τέλος.

Τη Νηστεία αυτή συναντάμε στην αρχαία Ελλάδα. Είναι τρόποι απόκτησης αγνοίας για τους ιερείς των Ναών κατά την προετοιμασία των εορτών. Είχε το ρόλο «εισιτηρίου» για την είσοδό της στον Ιερό Χρόνο των εορτών.

Συγχρόνως ο Βιτάλης Τσαϊκόφσκι γράφει ότι το έθιμο είναι πανάρχαιο και συναντάται σ' όλους τους λαούς και τις εποχές. Η Νηστεία αυτή θεωρείται ότι σχετίζεται με τους εποχιακούς περιορισμούς στην ανάληψη συγκεκριμένων ειδών τροφής, όταν τα αποθέματα αποχωρούσαν και ήταν ανάγκη λελογισμένης χρήσης.

Οι Έλληνες νήστευαν κατά τα Ελευσίνια Μυστήρια

Συνέχεια στην 6η σελ.

Ο Ξενώνας του χωριού μας

Ο ΞΕΝΩΝΑΣ λειτουργεί και εξυπηρετεί πλήρως όλους όσους θελήσουν να δοκιμάσουν τη φιλοξενία του. Υπεύθυνη λειτουργίας του Ξενώνα η κ. Δήμητρα Ρόκκα
Τηλ: 27960-61154 και 27960-61145.
Ο Ξενώνας μας στο όμορφο χωριό μας σας περιμένει να σας ξεκουράσει. Κλείστε εγκαίρως δωμάτια.

Εκλογές του Συλλόγου μας

Στις 16 Μαΐου 2011, ημέρα Κυριακή και ώρα 12:00, στην Αίθουσα της Παναρκαδικής Ομοσπονδίας, Τζωρτζ 9 (πλατεία Κάνιγγος) θα γίνει Γενική Συνέλευση του Συλλόγου μας, απολογισμός του Δ.Σ. και εκλογή νέου Δ.Σ. Παρακαλούμε πολύ για την ενεργό συμμετοχή σας.
Το Δ.Σ.

Η συνδρομή της εφημερίδας

Για τη συνέχιση της έκδοσης της εφημερίδας μας είναι ανάγκη όλοι μας να δώσουμε τη συνδρομή μας. Την έχει απόλυτα ανάγκη αυτό τον καιρό. Έτσι το Δ.Σ. με το φύλλο της εφημερίδας σας στέλνει και μια ταχυδρομική επιταγή.

Μπορείτε να πληρώσετε:

α. Στο χωριό στην κ. Δήμητρα Ρόκκα
β. στην Τρίπολη στον κ. Χρήστο Σταματόπουλο (Κινέζο) που θα τον βρείτε στο κατάστημά του στην οδό Εθνικής Αντιστάσεως 52 (πρώην ΙΒ)

Όσοι έχουν πληρώσει τη συνδρομή τους να αγνοήσουν την επιταγή.

Το Δ.Σ. του Συνδέσμου

Εκδρομή Συλλόγου

Ο Σύλλογός μας προγραμματίζει εκδρομή στα Μετέωρα και Λίμνη Πλαστήρα 2 ημέρες (1 διανυκτέρευση) προς το τέλος Μαΐου 2011. Κρατήσεις θέσεων στα μέλη του Δ.Σ.

Το Δ.Σ. του Συλλόγου

Κακουραίοι, Αγκαλιάστε στοργικά την εφημερίδα των Αρτεμισιωτών, το ΚΑΚΟΥΡΙ.

Αυτή μας αδελφώνει, μας ταξιδεύει στ' όμορφο χωριό μας και κάνει τη φωνή μας ν' ακούγεται μακρύτερα και περισσότερο.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Γάμοι

Γιώργος και Τζωρτζίνα παντρεύονται στην Καρδίτσα

• Γάμων συνέχεια....

Και τώρα ο γάμος του Αρκά στην καταγωγή, **Γιώργου Ηλιόπουλου** και της Σαρακατσάνας **Τζωρτζίνας Καμινιώτη**, στην γενέτειρά τους την Καρδίτσα.

Οι γονείς του Γιώργου, ο Βασίλης και η Ηλέκτρα με τους γονείς της Τζωρτζίνας το Βαγγέλης και την Πόπη ευτύχησαν να δούν τα παιδιά τους να παντρεύονται στον τόπο τους. Ήταν ένας πολυπληθής και μεγαλοπρεπής γάμος στην Ιερά Μητρόπολη της Καρδίτσας, τον Άγιο Κωνσταντίνο, στον οποίο παρευρέθησαν οι: Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Θεσσαλιώτιδος, κ.κ. Κύριλλος, αδελφικός φίλος του Βασίλη και ο Θεοφιλέστατος Επίσκοπος Ρεντίνης, κ. κ. Σεραφείμ.

Καλεσμένοι από όλη την Ελλάδα, φίλοι και συγγενείς των οικογενειών, από Τρίπολη, Πάτρα, Κόρινθο, Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Τρίκαλα, Καλαμάτα. Καταλύσαμε σε διάφορα όμορφα ξενοδοχεία της πόλης, που είχε φροντίσει να κλείσει ο Βασίλης.

Εκτός από το μυστήριο του γάμου ήταν μια πολλή καλή ευκαιρία για όσους δεν είχαμε επισκεφθεί αυτά τα μέρη, να θαυμάσουμε την Θεσσαλία και να καμαρώσουμε την προκοπή της οικογένειας του συγχωριανού και συγγενή μας.

Μάθαμε λοιπόν πως στην Καρδίτσα, έχουν έθιμο οι γονείς των μελλονύμφων να δέχονται επισκέψεις, ευχές και δώρα από την Τετάρτη, μέχρι και το Σάββατο στα στολισμένα με λουλούδια σπίτια τους, προσφέροντας πολλών ειδών γλυκά στους επισκέπτες τους. Έτσι έγινε και σε αυτόν τον γάμο!!

Όπως και στον γάμο του Βαγγέλη στην Κρήτη και σ' αυτόν στην Καρδίτσα ο Βασίλης με την Ηλέκτρα καθώς και οι γονείς της ύψης την παραμονή του γάμου, την Παρασκευή, είχαν τραπέζι ο καθένας στους κοντινούς συγγενείς και φίλους. Πήγαμε λοιπόν εμείς οι... του γαμπρού, σε ένα πολύ ωραίο κέντρο με πολύ νόστιμα και αρκετά φαγητά, πολύ καλή παραδοσιακή και όχι μόνο μουσική και χορούς, όπου περάσαμε εξαιρετικά!

Το Σάββατο στο μυστήριο του γάμου, η ύψη και ο γαμπρός πανέμορφοι, ελαμπαν από ευτυχία, οι γονείς γεμάτοι

συγκίνηση, και φυσικά η Γεωργία... παρανυφάκι... καμάρωνε το φόρεμά της και τα στολικά της, αγνοώντας φυσικά το παιδί τον πόνο μας για την απουσία του Κώστα, του πατέρα της. Η εκκλησία ήταν κατάμεστη και κατάφωτη. Η τελετή φροντισμένη ιδιαίτερα, οι ψάλλτες... οι παππάδες.... τα λόγια... ένα, ένα... όλα τέλεια!

Ακολούθησε γλέντι τρικούβερο σε μεγάλο κέντρο διασκέδασης λίγο έξω από την Καρδίτσα με πλούσιο μενού και ζωντανή ορχήστρα παραδοσιακής μουσικής. Απολάυσουμε Αρκαδική, Σαρακατσάνικη και Λαϊκή μουσική και τραγούδια μέχρι αργά.

Να αναφερθώ εδώ και στην παρουσία του παππά Κυριακόπουλου Γενικού Αρχιερατικού Επιτρόπου Μητροπόλεως Κηφισίας, εξαιρετικού φίλου του Βασίλη, ο οποίος εκτός από την εκκλησία υπηρετεί και τα παραδοσιακά τραγούδια του τόπου μας με ξεχωριστή παρουσία στα κρατικά κανάλια της πατρίδας μας και ένας από αυτούς που διασώζουν την λαϊκή μας παράδοση. Τραγουδούσε λοιπόν το τραγούδι (Λάμπουν τα χιόνια στα βουνά) με μεγάλη επιτυχία φυσικά, το οποίο το χόρευαν ο γαμπρός με το χορευτικό του.

Όλα ήταν υπέροχα. Πιστεύω πως όλοι θα έμειναν ευχαριστημένοι νεόνυμφοι, γονείς, συγγενείς, φίλοι.

Ευχόμαστε στα παιδιά να ζήσουν μια ζωή καλή και ευτυχισμένη, όλα να βαίνουν κατ' ευχήν, με καλούς απογόνους και στους γονείς συγχαρητήρια. Και φυσικά να τους ευχαριστήσουμε για την φιλοξενία τους.

Ιωάννα Ρόκκα - Γεωργοπούλου

Ο γάμος του Δημήτρη Ζιωτόπουλου

Στις 27/11/2010 τελέστηκε ο γάμος του **Ζιωτόπουλου Δημήτρη** του Φιλίππα, εγγονού του μπάρμπα Δημητράκη Ζιωτόπουλου, με την **Αναστασία Χαρμάνη** του Χριστοδούλου. Ο γάμος έγινε στη Λάρισα, στον ιερό ναό Άγιο Αχιλλείο, με πλήθος καλεσμένων. Στη φω-

τογραφία διακρίνονται από αριστερά προς τα δεξιά Ζιωτόπουλος Γιώργος (κουμπάρος), Ζιωτόπουλος Παναγιώτης, Ζιωτοπούλου Ιωάννα, Ζιωτόπουλος Δημήτρης, Αναστασία Χαρμάνη, Ζιωτόπουλος Φίλιππος, Ζιωτόπουλος Χάραλαμπος, Γερακαράκου Καλλιόπη.

Έφυγαν για πάντα από κοντά μας

Δημήτρης Γεωργ. Σταματοπούλος

Στις 20 Δεκεμβρίου 2010, ημέρα Δευτέρα, έφυγε από κοντά μας ένας ακόμη πολύ καλός φίλος, άριστος οικογενειάρχης και αξιαγάπητος συγχωριανός ο **Δημήτρης Γεωργ. Σταματοπούλος**.

Ο Δημήτρης, το τρίτο κατά σειρά παιδί του Γεωργίου και της Γεωργούλας Σταματοπούλου, γεννήθηκε στο Κακούρι και ακολούθησε το επάγγελμα του πατέρα του. Έγινε αγροκτηνοτρόφος.

Σε ηλικία 23 ετών παντρεύτηκε την **Ελένη**, το γένος Περικλή **Γιαννιώση** και απέκτησε μια αξιοθαύμαστη πολυμελή οικογένεια. **Τέσσερα κορίτσια, τη Γεωργία, τη Νίκη, τη Μαρία, την Κατερίνα και ένα αγόρι το Γιώργο**.

Από μικρός λοιπόν στη βιοπάλη, αγωνίστηκε σκληρά και δημιούργησε μια αξιόλογη περιουσία, μα πάνω απ' όλα με τη βοήθεια του Θεού μια σπουδαία καθ' όλα οικογένεια.

Σε αυτό βέβαια τον βοήθησε και η άξια σύζυγός του Ελένη, που ήταν πάντα στο πλευρό του ως σύντροφος και συμπαραστάτης.

Το Δημήτρη τον γνώριζα από τότε που ήμασταν παιδιά. Από τότε που ζούσε μαζί με τους γονείς του και τα αδέρφια του στην απάνω γειτονιά.

Συμμαθητές στο σχολείο, φίλοι αχώριστοι όλη την ημέρα. Μοιραζόμασταν τα πάντα. Χωρίζαμε μόνο το βράδυ, όταν πλέον έπιανε το σκοτάδι, τότε που οι μανάδες μας με τις φωνές τους μας ανάγκαζαν να διακόψουμε το παιχνίδι από πάνω από το σπίτι του, στου Πουλή τ' αλώνι, όπως λέγαμε.

Αν καμιά φορά σαν παιδιά μαλώναμε με τους άλλους της παρέας το Νίκο του Σαρρή, τον Κώστα, το Χριστόφορο κ.ά. ο Δημήτρης ήταν αυτός που μας συμφιλιώνει και μας επανέφερε στην τάξη. Γι' αυτό χωρίς αυτόν δεν μπορούσαμε να αρχίσουμε ούτε και να τελειώσουμε το παιχνίδι.

Τον αγαπούσαμε και μας αγαπούσε μέχρι το τέλος της ζωής του, η οποία δυστυχώς υπήρξε αρκετά σύντομη. Μέχρι τα 63 του χρόνια «**όργωνε τον τόπο με τα πόδια**» όπως λέμε, βόσκοντας τα πρόβατά του στην αμμουδέρα στο περιβόλι του,

καλλιεργώντας ταυτόχρονα τα χωράφια του και τ' αμπέλια του.

Το πρόσωπό του ήταν πάντα γελαστό. Ήταν ευγενικός και καλοσυνάτος. Για τον καθένα είχε κι έναν καλό λόγο να πει. Κι ενώ όλα κυλούσαν για το Δημήτρη και την οικογένειά του ήρεμα κι ωραία, προ διατίας μια σπάνια αρρώστια προσέβαλε τα ζωτικά όργανα του σώματός του κι έτσι μέρα με τη μέρα η κατάσταση της υγείας του επιδεινώονταν επικίνδυνα.

Οι προσπάθειες τόσο των γιατρών όσο και της οικογένειάς του να τον κρατήσουν στη ζωή απέβησαν άκαρπες και έτσι το πρωί της Δευτέρας 20 Δεκεμβρίου, ο Δημήτρης άφησε το φθαρτό τούτο κόσμο και ακολούθησε το δρόμο της αιωνιότητας.

Ο Θεός τον αξίωσε ως τα 65 του να χαρεί τα εγγονάκια του και να παραστεί στους αρραβώνες του Γιώργου. Πρέπει εκεί που είναι να αισθάνεται ήσυχος, γιατί άφησε πίσω τη σύζυγό του Ελένη, η οποία θα συνεχίσει να κρατάει γερά το τιμόνι της οικογένειας και να είναι σίγουρος ότι θα το οδηγήσει σε ασφαλές και απάνεμο λιμάνι.

Δημήτρη, το κενό που άφησες με τον πρόωρο θάνατό σου είναι μεγάλο. Ο πόνος για τους οικείους, συγγενείς και φίλους είναι δυσβάστακτος. Εμείς όλοι σου ευχόμαστε καλό ταξίδι. Ο Θεός να αναπαύσει την ψυχή σου και το χρώμα που σε σκέπασε να είναι ελαφρό.

Αιωνία σου η μνήμη, φίλε Δημήτρη.

Διονύσης Σταματοπούλος

Στη μνήμη της Μαριγούλας Βλάχου

Στις 7-12-2010 απεβίωσε στην Τρίπολη η **Μαριγούλα Βλάχου**, το γένος Συμπόνη.

Γεννήθηκε το 1924 στο Αρτεμίσιο Αρκαδίας, όπου και έζησε ως το 1973, όταν μετακόμισε με τα τρία παιδιά της στην Τρίπολη. Ήρθε στην πρωτεύουσα χήρα πια, δέκα χρόνια μετά τον πρόωρο θάνατο του αγαπημένου συζύγου της Γιώργου, για να εργαστεί και να προσφέρει στα παιδιά της τη δυνατότητα μιας καλύτερης ζωής.

Άλλωστε όλη της η ζωή είχε ταχθεί σ' αυτό το σκοπό, στα παιδιά της, αναλαμβάνοντας από πολύ νωρίς το διπλό δύσκολο ρόλο του πατέρα και της μάνας. Αφήγησε τα προσωπικά της προβλήματα υγείας, εργάστηκε σκληρά να τα μεγαλώσει και μέχρι τέλους περήφανη ήθελε να

προσφέρει ό,τι μπορούσε, να μη γίνεται βάρος ούτε στους δικούς της ανθρώπους.

Έζησε μια ζωή γεμάτη αγώνα, αγάπη για τα παιδιά και τα εγγόνια της, περιφάνεια και δύναμη που ξεπέρασε τόσες ανυπέβλητες δυσκολίες, φτώχεια, χηρεία, αρρώστιες και ανατροφή τριών παιδιών.

Έτσι θα σε θυμόμαστε για πάντα, Μάνα, δυνατή και περήφανη, με τον ίσιο σου να μας προστατεύει. Βαθιά μέσα στην καρδιά μας θα είναι χαραγμένη η μνήμη σου και ένα μεγάλο «**ευχαριστώ**», που είχαμε εσένα μάνα και μας οδήγησες σε μονοπάτια δημιουργίας και προκοπής.

Τα παιδιά και τα εγγόνια σου.

Δημητρούλα Παυλή

Στις 11/1/2011 έφυγε από τη ζωή η πολυαγαπημένη μας **Δημητρούλα**.

Η Δημητρούλα γεννήθηκε και μεγάλωσε στο Αρτεμίσιο, ήταν κόρη του Ανδρέα και της Ρεββέκας Σταματοπούλου. Παντρεύτηκε τον **Αλκιβιάδη Παυλή** του Δημητρίου και απέκτησε δύο παιδιά, τον **Δημήτρη** και την **Γεωργία**.

Ήταν ενάρετη, βαθιά θρησκευόμενη, καλοσυνάτη, ευγενική, και πάντα αγαπούσε την αλήθεια.

Μεγάλωσε τα δύο παιδιά της με πολύ αγάπη δίνοντας την ψυχική της για να τα προστατεύει. Τα τελευταία δέκα χρόνια ζούσε μαζί με τον αγαπημένο της σύζυγο Αλκιβιάδη στο Αρτεμίσιο, ζώντας

μια ήσυχη και γαλήνια ζωή.

Δυστυχώς όμως η μοίρα της χτύπησε την πόρτα και μετά από 40 μέρες νοσηλείας στο ΑΡΕΤΑΙΕΙΟ έφυγε από τη ζωή αφήνοντας θλίψη και πίκρα στην οικογένειά της. Θα την θυμόμαστε με αγάπη. Ας είναι ελαφρύ το χρώμα που την σκέπασε.

Ο σύζυγός σου και τα παιδιά σου.

Καλό σου ταξίδι γιαγιά -Κωνσταντίνα Δήμου Βλάχου

Ήταν Κυριακή 9 Ιανουαρίου 2011 μία ηλιόλουστη αλκυονίδα ημέρα στην καρδιά του χειμώνα. Μια λαμπερή και φωτεινή ημέρα που διάλεξε η γιαγιά η Ντίνα να φύγει από κοντά μας, αφού άφησε και πέρασαν όλες οι γιορτινές ημέρες δίχως πένθος.

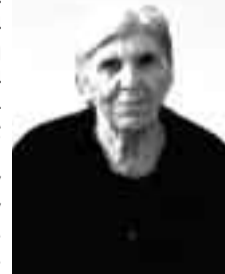
Έφυγε γαλήνια και ήρεμα όπως ήταν η επιθυμία της και όπως ταίριαζε στον χαρακτήρα της. Στη γλυκιά της φυσιογνωμία καθρεφτιζόταν η υπομονή, ο σεβασμός, η αγάπη, η καλοσύνη και η βαθιά χριστιανική της πίστη. Μόνο με καλά λόγια μπορούσε να εκφραστεί και ποτέ δεν ξεστόμισε κακό λόγο για κανέναν και για τίποτα. Η καλή και αγαθή της σκέψη, η αρετή της ψυχής και τα αγνά της αισθήματα αντανάκλασαν στην ήρεμη έκφραση

του προσώπου της ακόμη και την ημέρα του μεγάλου ταξιδιού της.

Γιαγιά σε ευχαριστώ που σε είχαμε, μας δίδαξες ήθος και ανθρώπινες αξίες με την γλυκιά σου συμπεριφορά και τον ήρεμο τρόπο ζωής σου. Ανεξίτηλα θα μείνει στη μνήμη μας, η σεπτή μορφή σου και η αγαλλίαση στην όψη σου, όταν διάβαζες ώρες ατελείωτες με ευχαρίστηση τα διάφορα χριστιανικά βιβλία και τους βίους Αγίων.

Σου ευχόμαστε, καλή αντάμωση με τον επίσης αξέχαστο και καλοσυνάτο παππού Δήμο. Θα σε θυμόμαστε πάντα νοσταλγικά με αγάπη.

Καλό σου ταξίδι γιαγιά.....
η εγγονή σου
Κατερίνα Κ. Ηλιοπούλου

ΤΟ ΚΑΚΟΥΡΙ

Τριμηνιαίο δελτίο

Ιδιοκτησία
Σύλλογος Αρτεμισιωτών Αττικής
Γλάδοστρωνος 10 Αθήνα 10677
Τηλ: 210 6231889
Εκδότης - Δ/ντής:
Ι. Δ. Σταματοπούλος
Τηλ: 210 6231889
Κιν.: 6977 286581
Ετήσιες Συνδρομές: 30€
Εξωτερικού: 50€

Συντακτική επιτροπή:
Παπαθεοδώρα-Καραγιάννη Γωγώ
Ελένη Δήμη - Ζαρόκωστα
Σταματοπούλος Γιάννης Δημ.
Ρόκκας Γιώργος Ηλ.
Μπενεχούτσου Κωστούλα
Μπρότση-Αλωνιστιώτη Ειρήνη
....

Ηλεκτρονική Σχεδίαση - Εκτύπωση:
Εκδόσεις-Γραφικές τέχνες
Αριστεά Καρπούζη
Θεοδοσίου 21 Ίλιον (Ν. Λιόσια)
Τ.Κ. 13121
Τηλ-Fax: 210 2619003
e-mail: karpouzi@otenet.gr

ΗΡΩΕΣ ΤΟΥ 1821

Με την ευκαιρία του εορτασμού της εθνικής μας εορτής της 25ης Μαρτίου να θυμηθούμε έναν από τους μεγάλους ήρωες του 1821 και αυτός είναι: ο ΝΙΚΗΤΑΡΑΣ ο ΤΟΥΡΚΟΦΑΓΟΣ

Ο Νικήτας Σταματελόπουλος ή Νικηταράς γεννήθηκε το 1772 στο χωριό Αναστασίτσα και μεγάλωσε στο χωριό Τουρκολέκα της Επαρχίας Μεγαλοπόλεως. Πέθανε στον Πειραιά στις 25 Σεπτεμβρίου 1849 και ετάφη στο Α΄ Νεκροταφείο Αθηνών, δίπλα στο μεγάλο θείο του, Θεόδωρο Κολοκοτρώνη. Το δημοτικό τραγούδι θέλει τον Νικηταρά Τουρκολεκιώτη:

Ποιος είν' αυτός όπου 'ρχεται στις Μαρμαριάς τον κάμπο;

Αυτός είν' ο Νικηταράς από το Τουρκολέκα.

Ο Νικηταράς ήταν ανιψιός του Κολοκοτρώνη και κατείχε επάξια την δεύτερη θέση στην ιεραρχία μετά τον Κολοκοτρώνη. Επίσης, χρημάτισε αρχιστράτηγος, γενικός αρχηγός, αντιπρόεδρος του εκτελεστικού κλπ.

Η ζωή του Νικηταρά, όπως ο ίδιος την διηγείται αρχίζει από 11 χρονών, όταν για πρώτη φορά τουφέκισε έναν Τούρκο στο Λεοντάρι Μεγαλοπόλεως. Ο Νικηταράς μαθήτευσε κοντά στα δύο ξεφτέρια του κλεφτοπόλεμου, τον Ζαχαριά και τον Κολοκοτρώνη.

Ο Νικηταράς πήρε γυναίκα του την κόρη του πρωτοκλέφτη Ζαχαριά, την Αγγελίνα, με την οποία απέκτησε τρία παιδιά, την Σοφία, την Ρεγγίνα και τον Γιάννη.

Το 1805 πέρασε στη Ζάκυνθο, όπου κατετάγη στο Ρωσικό στρατό που πολεμούσε το Ναπολέοντα. Ο Ναπολέων νίκησε τους Ρώσους στο Αούστερλιτς και ο Νικηταράς επέστρεψε στα Επτάνησα, τα οποία παραδόθηκαν στο Ναπολέοντα και μπήκε στη δούλεψη των Γάλλων, μαζί με τον θείο του Κολοκοτρώνη, που εκείνη την εποχή ασκούσε το επάγγελμα του ζωέμπορου και χασάπη. Στη συνέχεια τα Επτάνησα πέρασαν στους Άγγλους και έτσι ο Νικηταράς κατετάγη στον Αγγλικό στρατό σαν εθελοντής αξιωματικός, υπό τις διαταγές του κατοπινού αρχιστράτηγου του ελληνικού στρατού Ριχάρδου Τσουρτς.

Το 1816 οι Τούρκοι πιάνουν στα Βάτικα της Λακωνίας τον πατέρα του Σταματέλο, τον αδελφό του και τον κουνιάδο του, τους κόβουν τα κεφάλια και τα στέλνουν στην Τρίπολη στον Τούρκο διοικητή. Μαθαίνοντας τα άσχημα μαντάτα ο Νικηταράς ορκίζεται ότι όσο ζει θα σκοτώνει Τούρκους, έως ότου απαλλαγεί ο τόπος από δαύτους. Το 1818 ορκίζεται από τον Φιλικό Χρυσοσπάθη και γίνεται μέλος της Φιλικής Εταιρείας. Τον Φλεβάρη του 1821 ξεμπάρκαρε στη Μάνη. Λίγο πιο πριν είχαν βγει Κολοκοτρώνης, Παπαφλέσσας και Αναγνωσταράς και προετοιμάζαν τον ξεσηκωμό του γένους. Στις 22-23 του Μάρτη μπήκαν στην Καλαμάτα με δυο χιλιάδες στρατό, Κολοκοτρώνης, Νικηταράς, Παπαφλέσσας, Πετρόμπεης, Μούρτζινος κλπ. και ξεκίνησαν την Επανάσταση.

Στρατολογώντας ο Νικηταράς στα χωριά του Λεονταρίου στην περιοχή Σκορτσινού, βρήκε ένα τσοπανόπουλο με τ' όνομα Θανάσης Τσοτσολής. Αφού τον πλησίασε και πιάσαν τη συζήτηση, του είπε:

— Τέτοιο παλικάρι σαν εσένα τούτη την ώρα δεν είναι να φυλάει πρόβατα.

— Και τι να κάνω, του είπε ο Θανάσης.

— Να 'ρθείς κοντά μας να πολεμήσεις, να ελευθερώσουμε το γένος μας.

— Ρώτα τον πατέρα μου, του λέει.

— Μπάμπια, του λέει ο Νικηταράς, δώσ' μου το παλικάρι σου να 'ρθει μαζί μου να πολεμήσει την Τουρκιά.

— Και ποιος είσαι συ που μου ζητάς το γιο μου;

— Εγώ είμαι ο Νικηταράς.

— Ε, τότες παρ' τον και να γυρίσετε νικητές.

Βλέπετε τότε οι γονείς δεν εχρημάτιζαν γιατρούς και αξιωματικούς για να μην πηγαίνουν τα παιδιά τους στρατιώτες. Σκεφθείτε τι θα γίνει, αν ο μη γένιοιτο γίνει πόλεμος!

Στις 24 Μαΐου 1821 γίνεται νικηφόρος μάχη στο Βαλτέτσι, όπου 2000 Έλληνες με οπλαρχηγούς Κολοκοτρώνη, Νικηταρά, Μαυρομιχαλαίους, Αναγνωσταρά, Κεφαλά κλπ. νίκησαν 7000 Τούρκους, που είχαν για στρατόπεδο την Τρίπολη. Στην μάχη αυτή του βγάλαν το παρακάτω τραγούδι, διότι έτρεχε με το γιαταγάνι στο χέρι και κυνηγούσε τους Τούρκους, ενώ αυτοί υποχωρούσαν:

«Γειά σου ορέ Νικηταρά που 'χουν τα πόδια σου φτερά, μες στους κάμπους πας κοιμάσαι και κανέναν δε φοβάσαι».

Μετά το Βαλτέτσι, πήρε εντολή από τον Κολοκοτρώνη να πάει να ελευθερώσει τ' Ανά-

πλι. Περνώντας με το στρατεύματά του από τα Δολιανά, ζήτησε από τους Δολιανίτες να του δώσουν για το δρόμο ένα φόρτωμα κρασί κι αυτοί δεν του το έδωσαν. Ο Νικηταράς με το στρατεύματά του συνέχισε την πορεία του. Πριν φτάσει στο δρόμο για το Άργος έφτασε αγγελιοφόρος από τα Δολιανά, ότι έρχονται Τούρκοι και να γυρίσουν πίσω να τους βοηθήσουν. Όταν το άκουσε αυτό ο αδελφός του Νικηταρά τους είπε: «Ένας να μην μείνει. Εμείς σας ζητήσαμε ένα φόρτωμα κρασί και δεν μας δώσατε ούτε ένα ποτήρι». Γυρίζει τότε ο Νικηταράς και επιπληττει τον αδελφό του: «Τι είναι αυτά που λες; Εμείς πάμε στ' Ανάπλι να πολεμήσουμε τους Τούρκους και τώρα που έρχονται αυτοί σε μας θα τους αφήσουμε;» Διατάζει επιστροφή του στρατεύματος και γίνεται η περίφημη **μάχη των Δολιανών**, όπου κατατροπώνει τους Τούρκους. Θέλει μεγάλη καρδιά για να ξεχνάς τόσο γρήγορα τ' άδικο κι αυτήν την είχε ο Νικηταράς και θα τη δούμε πολλές φορές. Και η λαϊκή μούσα τραγούδησε:

«Πόλεμος στα Δολιανά σκούζουν μάνες και παιδιά.

Ο καπετάν Νικηταράς πολεμάει σαν πασάς»

Στη συνέχεια αναλαμβάνει πρωτεύοντα ρόλο στην απελευθέρωση της Τροπολιτσάς, όπου εκτός των άλλων του ανέθεσε ο Κολοκοτρώνης να επιτηρήσει την κατάπαυση της σφαγής, η οποία κράτησε τρεις μέρες.

Στις 9 του Δεκέμβρη η Πελοποννησιακή Γερουσία εκλέγει τους πρώτους τέσσερις στρατηγούς: τον Κολοκοτρώνη, τον Νικηταρά, τον Β. Πετμεζά και τον Π. Γιατράκο.

Όπως διηγείται ο Μακρυγιάννης, η εντιμότητα του Νικηταρά δεν είχε μέτρο. Όταν πήρε εντολή από τον Κωλέττη να πάει να συναντήσει τον Οδυσσέα Ανδρούτσο στον Πανασσό, έστειλε κρυφά αγγελιοφόρο στον Οδυσσέα ο Κωλέττης και του έλεγε ότι έρχεται ο Νικηταράς να σε σκοτώσει και να πάρει το στρατεύμα. Μαθαίνοντας αυτό ο Οδυσσέας, έστησε μπλόκο και έπιασε τον Νικηταρά αιχμάλωτο. Αφού τον αλυσοδέσανε, τον πήγαν στη σπηλιά που έμενε ο Οδυσσέας. Μόλις αντίκρισε τον Οδυσσέα του είπε: «Τι καμώματα είναι αυτά Δυσσέα;» Και αυτός του είπε το ιστορικό με τον Κωλέτη. Τότε του είπε ο Νικηταράς: «Επειδή και στο μέλλον θα επιχειρήσουν τα ίδια, εγώ προτείνω να γίνουμε αδελφοί». Ο Οδυσσέας τον κοίταξε με ντροπή, διότι μπορεί να είχε σκοτώσει έναν φίλο του και πολύτιμο αγωνιστή του έθνους. Παιρνει ο Νικηταράς το γιαταγάνι του και χαράζει το χέρι του να τρέξει αίμα. «Αν με πιστεύεις κάνε και συ το ίδιο», του λέει. Τότε ο Οδυσσέας χαράζει το χέρι του και το βάζει πάνω στο χέρι του Νικηταρά κι έγιναν αδελφια. Δυστυχώς ο Οδυσσέας Ανδρούτσος δεν γλύτωσε από τους σπιούνους του Κωλέτη και το τέλος ήταν οικτρό, αφού πρώτα τον φυλάκισαν στην Ακρόπολη των Αθηνών, μετά τον σκότωσαν ρίχνοντάς τον από το Ιερό Βράχο.

Θ' αναφερθώ τώρα στην πιο σημαντική μάχη του αγώνα, στην **Καταστροφή του Δράμαλη στα Δερβενάκια**. Σ' αυτήν τη μάχη ο Νικηταράς έσπασε τρία γιαταγάνια, το δε τρίτο όπως ήταν σπασμένο έκαναν προσπάθεια οι στρατιώτες του να του το βγάλουν από τη χούφτα του (το χέρι του), διότι είχε μουδιάσει το χέρι του και δεν άνοιγε. Σ' αυτήν τη μάχη του κόλλησαν το προσωπίδιο «**Τουρκοφάγος**», διότι όπως τον αντίκρισαν μέσα στα αίματα, έμοιαζε με σαρκοφάγο ζώο. Όταν τελείωσε η μάχη, οι πολεμιστές άρχισαν να μοιράζουν τα λάφυρα. Αναζήτησαν τον στρατηγό τους, τον Νικηταρά. Αυτός είχε αποτραβηχτεί να ξεκουραστεί. Τον ρώτησαν τι θέλει κι αυτός τους είπε: «**Δεν θέλω τίποτα. Θέλω να δω την πατρίδα μου λεύτερη**». Με το ζόρι του χάρισαν ένα άλογο μεγαλόσωμο και ένα σπαθί. Το άλογο το χάρισε σ' ένα λαϊκό ποιητή που τον έλεξαν Τσοπανάκο. Το κανονικό του όνομα ήταν Παναγιώτης Κάλας. Θεωρήθηκε για την Επανάσταση ένας νέος Τυρταίος ή Πινδαρός. Ο τσοπανάκος ήταν τόσο φτωχός που δεν είχε τα μέσα για να συντηρήσει το άλογο και γράφει ένα πολύ ωραίο ποίημα και το στέλνει

στο Νικηταρά:

«Το δώρο σου Νικηταρά είν' άλογο χωρίς ουρά ή μου στέλνεις και κριθάρι ή σου στέλνω το τομάρι».

Μετά απ' αυτό, ανέλαβε η Πελοποννησιακή Γερουσία και του έδινε τα έξοδα να συντηρείται αυτός και το άλογό του. Το δε σπαθί το προσέφερε αργότερα στον έρανο της Πελοποννησιακής Γερουσίας για να κινηθεί ο στόλος.

Τον Ιούλιο του 1825 ο Νικηταράς πολεμάει στο πλευρό των Μεσολογγιτών για την υπεράσπιση της πόλεως. Τότε

του έρχεται γράμμα από την Διοίκηση να κατέβει στο Μοριά, γιατί ο Ιμπραήμ Πασάς αλώνιζε στην Πελοπόννησο. Όταν έμαθαν την διαταγή οι Μεσολογγίτες στεναχωρήθηκαν πολύ. Συνήλθαν σε συνέλευση οι κεφαλές και υπερασπιστές του Μεσολογγίου και του απεύθυναν το εξής γραπτό (θα σας γράψω ένα τμήμα):

Πρός τον Γενναίοτατον στρατηγόν Νικήταν Σταματελόπουλον.

Επειδή αναγκάζεσαι να αναχωρήσεις από το πολύπαθο Μεσολόγγι, εμείς και οι κάτοικοι του Μεσολογγίου σ' ευχαριστούμε για τις υπηρεσίες που προσέφερες, την γενναϊότητα σου, τα γενναία σου φρονήματα...

Λυπούμαστε αφάνταστα για την στέρηση της ηρωικής σου και φιλογενούς ψυχής σου. Γι' αυτό να κρατήσεις την επιστολή αυτή με τις υπογραφές μας.

Εν Μεσολογγίω τη 29 Ιουλίου 1825

Οι πατριώται κάτοικοι του Μεσολογγίου Αναστάσιος Παλαμάς, Χρήστος Καψάλης, (ο μετέπειτα ήρωας του Μεσολογγίου) και συνεχίζουν άλλες 13 υπογραφές.

Όταν ο Νικηταράς έφθασε στον Πύργο στις 6 Αυγούστου του 1825, τους έστειλε γράμμα με αγγελιοφόρο που τους τόνιζε:

«— να προσέχετε την πόλη μου, που κι εγώ αγάπησα, και να ξέρετε ότι είναι δύσκολο να σας βοηθήσουν λόγω του Ιμπραήμ.

Εκ Πύργου τη 6 Αυγούστου 1825

Ο ειλικρινής αδελφός σας Νικήτας Σταματελόπουλος».

Η ταπεινότητα του Νικηταρά δεν του επέτρεπε να χρησιμοποιεί τον τίτλο του στρατηγού. Τον Οκτώβριο του 1826 ο Νικηταράς με 800 αγωνιστές πηγαίνει σε βοήθεια του Καραϊσκάκη στη Ρούμελη. Εκεί μαζεύονται περίπου 3.000 αγωνιστές Μωραΐτες - Ρουμελιώτες-Ηπειρώτες. Στη συνέλευση των αρχηγών συζητούν και τη διοίκηση του στρατεύματος. Οι Ηπειρώτες πρότειναν τριμελή συναρχηγία από τους Καραϊσκάκη, Νικηταρά και Μπότσαρη. Ο Καραϊσκάκης αντέδρασε στην πρόταση των Ηπειρωτών και είπε ότι στη μάχη «ένας κάνει κουμάντο». Τότε σηκώθηκε ο Νικηταράς και τους είπε ότι σωστά τα λέει ο Καραϊσκάκης και δεν έχει πρόβλημα, αλλά είναι τιμή του να είναι υπό τις διαταγές του Καραϊσκάκη. Έτσι κι έγινε. Φάνηκε και πάλι ο πατριωτισμός και η ταπεινότητα ενός τέτοιου ήρωα. Στη συνέχεια έγινε η μεγάλη νικηφόρα μάχη της Αράχovas. Είναι χαρακτηριστικό η σειρά, που πήρε τ' όνομά του στην αναφορά των καπεταναίων προς την Κυβέρνηση: «Εκ του στρατοπέδου της Ράχovas 26 Νοεμβρίου 1826, Γεώργιος Καραϊσκάκης, Νικήτας Σταματελόπουλος...»

Βρισκόμενος στο στρατόπεδο του Φαλήρου τον Απρίλιο του 1827 υπό τις διαταγές του Γεωργίου Καραϊσκάκη, τους κάλεσε ο Κόχραν στο καράβι του απ' όπου διοικούσε όλο το ελληνικό στρατεύμα για να πάρουν απόφαση για την απελευθέρωση των Αθηνών που κατείχε ο Κιουταχής. Πρώτος μίλησε ο Καραϊσκάκης, ο οποίος απέρριψε τον αγγλικό τρόπο επίθεσης κατά των Τούρκων. Δεύτερος μίλησε ο Νικηταράς. Έκανε εντύπωση στους Άγγλους αξιωματικούς το παράστημά του (ψηλός, λιγνός και μάτι εκδικητικό), αλλά και η πολεμική του κατάρτιση, που στο τέλος τον έκαμψε και πήραν παράταση για την επίθεση. Είναι γνωστό ότι μετά από δύο μέρες δολοφονήθηκε ο Γεώργιος Καραϊσκάκης, έγινε η καταστροφή του στρατοπέδου του Φαλήρου από τον Κιουταχή και ήταν μεγάλες οι απώλειες των Ελλήνων στρατιωτών αλλά και γνωστών οπλαρχηγών.

Βλέποντας το κακό που έγινε ο Νικηταράς,

ήδη τραυματίας κι αυτός, αρπάζει μια σημαία και τους λέει: «Αδέλφια, εάν δεν ορίσουμε έναν Έλληνα αρχηγό να κουμαντάρει τ' ασκέρι χαθήκαμε» Ρωτάνε τα παλικάρια: «Ποιον να βάλουμε;» «Τον Κίτσο τον Τζαβέλα», τους απαντά και δέχονται τα παλικάρια. Ούτε και τώρα πρότεινε τον εαυτό του. Ανεβαίνει στο πλοίο του Τσουρτς και του ανακοινώνει την απόφαση του στρατού. Ο Τσουρτς την αποδέχεται, αλλά δυστυχώς δεν την αποδέχεται ο Κίτσος Τζαβέλας. Έτσι διαλύθηκε το στρατόπεδο του Πειραιά και ο καθένας πήγε στα μέρη του και ο Νικηταράς γύρισε με τα εναπομείναντα παλικάρια του στο Μοριά.

Ο Νικηταράς, ο πιο άφθαρτος στρατηγός από τους εμφυλίους πολέμους και ο πιο τίμιος, διορίζεται από τον Κολοκοτρώνη υπεύθυνος στρατολόγησης της Μεσσηνίας για να αντιμετωπίσουν τον Ιμπραήμ. Ιδού ένα μέρος της επιστολής:

«Προς τον Γενναίοτατον στρατηγόν Νικήταν Σταματελόπουλον.

Διορίζεσαι άμα λάθης την παρούσαν μου να παραλάβης υπό την οδηγίαν σου ενταύθα στρατιώτας, και στρατολογήσης μ' όλην την δυνατήν ταχύτητα όσους οπλοφόρους μπορείς... Θέλεις δε μου γράψεις συχνά και κάθε συμβάν περίεργον προς οδηγίαν μου.

5 Ιουνίου 1827 Άργος

Ο Γενικός Αρχηγός των Πελοποννησιακών Στρατευμάτων Θ. Κολοκοτρώνης».

Με τον ερχομό του Καποδίστρια στην Ελλάδα και αναλαμβάνοντας τη διακυβέρνηση της ελευθερης Ελλάδος διαλύει τον στρατόν για ν' ασχοληθεί ο λαός με ειρηνικά έργα, όπως έλεγε ο Κυβερνήτης, ωστόσο κράτησε τρία συντάγματα. Ορίζει διοικητές τους Νικήτα Σταματελόπουλο, τον Γενναίο Κολοκοτρώνη και τον Πλαπούτα. Γενικός αρχηγός τίθεται ο Θ. Κολοκοτρώνης. Στη συνέχεια, τον Μάρτιο του 1829, ο Νικηταράς συνόδευσε τον Κυβερνήτη με την ιδιότητα του Γενικού Αρχηγού της Πολιτικής Φρουράς Πελοποννήσου στην πρώτη περιοδεία του στο Μοριά.

Τα χρόνια περνούν, δολοφονείται ο Κυβερνήτης, έρχεται η Αντιβασιλεία, βάζει φυλακή Κολοκοτρώνη και Πλαπούτα, τους καταδικάζουν εις θάνατον, αλλά ευτυχώς χάρη σε δυο άξιους δικαστές, τον Τερτσέτη και τον Πολυζωΐδη, οι οποίοι δεν υπέγραψαν την θανατική ποινή, γλύτωσαν την κρεμάλα.

Έρχονται κατόπιν και ο Βασιλιάς Όθωνας και όλοι μαζί οι κυβερνώντες ξεχάσαν ότι υπήρχε κι άλλη υπόδουλη Ελλάδα. Το 1839 κάνει απόπειρα σύστασης μιας εταιρείας με την ονομασία «Φιλορθόδοξος Εταιρεία» με σκοπό την απελευθέρωση της υπόλοιπης Ελλάδας, με ιδρυτικά μέλη τον Νικηταρά, τον Γεώργιο Καποδίστρια (αδελφό του Κυβερνήτη), τον Νικόλα Ρενιέρη και τον Μ. Εμμ. Παπά. Στις 22 Δεκεμβρίου του 1839 συλλαμβάνονται από τον Όθωνα και αφήνεται ελεύθερος μόνο ο Μ. Εμμ. Παπάς, ο οποίος εντέχνως είχε μπει στην Εταιρεία, για να τους προδώσει, όπως και έκανε.

Αφού κάθισαν προφυλακισμένοι έξι μήνες, δικάστηκαν στις 11 Ιουλίου του 1840. Ήταν τόσο αδύναμος λόγω της αστίας, της φυλάκισης και της ασθένειάς του, που μόλις τον αντίκρισαν δικαστικό και ακροατήριο βουβήθηκαν. Κατά την απολογία του, του επέτρεψαν οι δικαστές να απαντά καθήμενος. Μετά το πέρας της ακροαματικής διαδικασίας, το δικαστήριο τον αθώωσε υπό όρους. Τον μεν Γ. Καποδίστρια τον εξόρισαν, τον δε Νικηταρά τον περιόρισαν στην Αίγινα υπό επιτήρηση. Εκεί έμεινε άλλους δεκατέσσερις μήνες.

Στις 18 Σεπτεμβρίου του 1841, μετά από διάφορες εισηγήσεις στον Όθωνα, βγήκε από την Αίγινα και επέστρεψε στον Πειραιά. Με αφορμή εκείνη την περιπέτεια τον αποκαλούσαν «Νικήτας ο ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΣ». Όταν βγήκε από την βάρκα που τον μετέφερε από την Αίγινα στο Τουρκολιμάνο και τον αντίκρισαν οι δικοί του τυφλό και αδύνατο, δυστυχώς η μια του κόρη δεν άντεξε να τον βλέπει μπροστά της τον άλλοτε γίγαντα, ή όπως τον έλεγαν «ΑΧΙΛΛΕΑ» να είναι ένα ερείπιο, τρελάθηκε και αργότερα πέθανε.

Η φτώχεια ήταν τόσο μεγάλη που του συνέστησαν να γίνει ζητιάνος. Αλλά την εποχή εκείνη έπρεπε να έχεις άδεια ζητιάνου. Έτσι του έδωσε ο τότε Υπουργός Στρατιωτικών

Συνέχεια στην 4η σελ.

Γεννήσεις

- Ο Σωτήρος και η Κατερίνα Νάγου στις 13/1/2011 απέκτησαν το 4ο αγόρι τους.
Να τους ζήσει το νεογέννητο.
- Στις 23 Φεβρουαρίου, ημέρα Τετάρτη, στο μαιευτήριο «**Αλεξάνδρα**» το ζεύγος **Δημήτριος και Φανή Φραγκογιάννη**, το γένος Διονυσίου Σταματόπουλου απέκτησε ένα υγιέστατο αγοράκι.
Στους ευτυχείς γονείς και παπούδες ευχόμαστε ολόψυχα να τους ζήσει. Οι θείοι και τα ξαδέλφια.

Πειράγματα της ήττας

Αρχή -αρχή του ξεσηκωμού. Οι Έλληνες επαναστάτες, αφού τους σκόρπισαν οι Τούρκοι στην Καρύταινα, κάνανε κατά τη Στεμνίτσα κι από 'κει πήγαν και πιάσαν το Χρυσοβίτσι. Ο Παπαφλέσσας με τους δικούς του δεν θέλησαν να μείνουν στο Χρυσοβίτσι, μα ετοιμάστηκαν να πάνε για το Λεοντάρι. Πριν φύγει, παρακίνησε και τον Κολοκοτρώνη να πάει μαζί του που είχε απομείνει μόνος.

Όχι, θα μείνω εδώ να με φάνε τα πουλιά του τόπου μου, αποκρίθηκε ο Γέρος.

Ο Παπαφλέσσας για να πειράξει τότε τον Κολοκοτρώνη, λέει σ' ένα από τα δικά

του παλικάρια.

Ορέ Δημητρό, κάθησε καμήνε και κάνε συντροφιά όσο να 'βρει τους συγγενείς του, για να μην τον φάει κανένας λύκος.

Κι ο Παπαφλέσσας πήρε τους δικούς του κι έφυγε.

Το Γέρο του Μοριά όμως, ούτε τα πουλιά του τόπου του, ούτε οι λύκοι τον φάγανε. Μόνος έμεινε για λίγο στο Χρυσοβίτσι. Μπήκε ύστερα στην εκκλησιά, προσκύνησε, καβάλησε τη φοράδα του Κούλα και τράβηκε για τον Πιάνα. Εκεί θα στήσει το πρώτο στρατόπεδο.

Ε.Δ.

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ - Ο Γέρος του Μωριά

Ένα τραγούδι θα σας πω για το λεβέντη τον ασπρομάλλη μας το Γέρο του Μωριά και βάλτ' αδέλφια μου για να στηθεί το γλέντι τριπολιτσιώτικο κρασί και ψησταριά.

Στήσε χορό ξενιτεμένη Μωραίτη κι απόψε ας παίξουνε λαούτα και βιολιά και πες πως γύρισε στο πατρικό σου σπίτι και πως σε πήρανε οι γέροι σου αγαλιά.

Γεια και χαρά στους Μωραίτες αδελφοί και στις κοπέλες γεια σας,

τη λευτεριά η Ελλάδα μας χρωστά στη λεβεντιά σας.

Γεια και χαρά σας Μωραίτες αδελφοί που η μάνα αν δεν σας γέννα Ούτ' Άγια Λαύρα θά 'χαμε ούτε εικοσιένα.

Τώρα που αίμα ελληνικό στα στήθια τρέχει και η Ελλάδα την Ελλάδα πολεμά έβγα απ' τον τάφο Θοδωρή Κολοκοτρώνη κι αδέλφια κάνε όλους τους Έλληνες ξανά.

ΟΙ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΑΙΟΙ

Σάββατο βάλανε βουλή
οι κλέφτες κι οι αρματολοί
Και οι τρεις καπεταναίοι
είν' οι Κολοκοτρωνάιοι.

Ο Γιάννος πάει στις Αιμαλούς
καμήνε Γιάννο δεν ακούς
Και ο Γιώργος πάει στην Πιάνα
στην καμήνη του τη μάνα.

Κι ο Θοδωράκης ο στρατηγός
σ' όλο τον κόσμο ξακουστός
κείνος πάει στην Καλαμάτα
να τους φέρει τα μαντάτα.

Λόγια ενός φοιτητή για την εποχή μας στο δι@δίκτυο

Κάναμε μεγάλα σπίτια και μικρότερες οικογένειες.

Πήγαμε στο φεγγάρι, αλλά δεν βρίσκουμε το δρόμο να πάμε στη γειτονιά μας.

Κατακτήσαμε το διάστημα και χάσαμε τον πλανήτη μας.

Έχουμε περισσότερες γνώσεις και λιγότερη κρίση.

Πολλαπλασιάσαμε τα υπάρχοντά μας και χάσαμε τις αξίες μας.

Έχουμε πλατύτερους δρόμους και στε-

νότερες αντιλήψεις.

Έχουμε περισσότερες ανέσεις και λιγότερο χρόνο.

Αγαπάμε σπάνια, ζηλεύουμε και μισούμε συχνά.

Έχουμε τις βιτρίνες μας γεμάτες και τις αποθήκες της ψυχής μας άδειες.

Δώσαμε χρόνια στη ζωή μας και δεν δώσαμε ζωή στα χρόνια μας.

Για την αντιγραφή
Ελένη Β. Δάμη-Ζαρόκωστα

Τι συμβαίνει

Γεννήθηκα για ν' αγαπώ και όχι για να μισώ, έλεγε η Αντιγόνη του Σοφοκλέους.

Τα λόγια αυτά δεν συνάδουν με όλ' αυτά που βλέπουμε να συμβαίνουν γύρω μας. Παρατηρούμε, με τρόμο θα έλεγα, την μεγάλη αναστάτωση που υπάρχει σε όλο τον κόσμο. Το αδελφικό αίμα που είδαμε να χύνεται σε πολλές χώρες και τελευταία στην Αίγυπτο, θα 'πρεπε να μας βάλει σε σκέψεις.

Τι φταίει ή ποιος φταίει; Για τους περισσότερους πάντα φταίνει οι άλλοι και ποτέ οι ίδιοι.

Ας αναλογιστούμε λοιπόν με ποιες αξίες μεγαλώνουμε τα παιδιά μας, τους νέους ανθρώπους, που θ' αποτελέσουν το μέλλον της κοινωνίας.

Διδάσκονται σήμερα τα αρχαία ελληνικά όπως πρέπει, ώστε ν' αντλήσουν απ' αυτά οι νέοι μας διδάγματα, πρότυπα και αξίες όπως: αλληλεγγύη, εντιμότητα, δικαιοσύνη, αυτοσεβασμό, γενναιοδωρία, αυτοθυσία κ.λπ.;

Αν ρίξουμε μια ματιά στα βιβλία του Δημοτικού, θα δούμε ότι λείπουν παντελώς κομμάτια μεγάλων λογοτεχνών και θα δούμε κεφάλαια, όπως για παράδειγμα το νανούρισμα του χταποδιού κ.ά. Αλήθεια, τι έχει να ωφεληθεί ένα παιδί από το συγκεκριμένο.

Δεν υπάρχουν κείμενα για τα ήθη και τα έθιμά μας, τις εθνικές και θρησκευτικές γιορτές.

Ποιος φταίει άραγε για τη σύγχυση των νέων και την αβεβαιότητα που τους έχουμε δημιουργήσει;

Οι γονείς τι ρόλο παίζουν στην προκειμένη περίπτωση; Συντελούν στην παιδεία των παιδιών ή είναι τελείως αδιάφοροι;

Τα παιδιά δυστυχώς έλκονται περισσότερο από την τεχνολογία και λιγότερο από το βιβλίο. Δεν λέει κανείς να μην ακολουθούν την τεχνολογία, αλλά πάντα καθοδηγούμενα με βαθιά γνώση του καλού και του κακού και τις αρχές και αξίες του ανθρωπισμού. Καλή η τεχνολογία αλλά όχι εις βάρος του βιβλίου. Δεν πρέπει να χάσουμε το άρωμα του βιβλίου.

Από τη διαμόρφωση των χαρακτήρων και την προσωπικότητα των νέων και την παιδεία γενικότερα δεν θα πρέπει να εξαιρέσουμε τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης. Σημαντικός ο ρόλος τους αλλά όχι διδακτικός για τους νέους μας.

Δεν ξέρω τι πρότυπα μπορεί να βρει ένα παιδί μεσ' από τα ριάλιτι και τα στήριαλ, που κατακλύζουν σήμερα την τηλεόραση. Ας προσέχουν οι υπεύθυνοι και περισσότερο οι κυβερνώντες. Οφείλουν να πορεύονται με λογισμό και σύνεση και όχι ισοπεδοτικά, πιστοί στο πνεύμα της παγκοσμιοποίησης.

Πρώτα πρέπει εμείς να χαράξουμε το δρόμο και ύστερα να προτρέπουμε τους νέους να τον ακολουθήσουν.

Ελένη Β. Δάμη-Ζαρόκωστα

Οικονομική κρίση και Μακρυγιάννης

Αν μας έλεγε κανένας αυτείνη την λευτεριά όπου γευόμαστε, θα παρακαλούσαμε τον Θεόν να μας αφήσει εις τους Τούρκους άλλα τόσα χρόνια, όσο να γνωρίσουν οι άνθρωποι τι θα ειπή πατρίδα, τι θα ειπή θρησκεία, τι θα ειπή φιλοτιμία, αρετή, τιμότητα. Τις πρόσσοδες της πατρίδας τις κλέβουμεν, από υποστατικά δεν της αφήσαμεν τίποτα, σε «πηρεσίαν να μπουόμεν», ένα βάνομεν εις το ταμείον, δέκα κλέβομεν...

Αγοράζομεν πρόσσοδες, τις τρώμε όλες.

Χρωστούν εις το ταμείον δεκαοχτώ εκατομμύρια

ο ένας και ο άλλος. Οι αγωνισταί, οι περισσότεροι

και οι χήρες κι ορφανά δυστυχούν. Πολυτέλεια και φαν-

τασία — γεμίσαμεν πλήθος πιανοφόρια και κιθάρες. Οι δανεισταί μας ζητούν τα χρήματά τους, λεπτό δεν τους δίνομεν από αυτά — κάνουν επέμβασιν εις τα πράγματά μας. Και ποτέ δεν βρίσκομεν ίσιον δρόμον. Πώς θα σωθούμε εμείς μ' αυτά και να σχηματιστούμεν εις την κοινωνίαν του κόσμου ως άνθρωποι; Ο θεός ας κάμη το έλεός του να μας γλιτώση από τον μεγάλο γκρεμνόν όπου τρέχομεν να τσακιστούμεν.

Το αλιεύσαμε από το περιοδικό Πειραική Εκκλησία, τεύχος Μαΐου 2010 (μέσω του Ζωντανού Ιστολόγου 18/12/2010).

Για την αντιγραφή
Ο Κακουραϊός

Νικηταράς ο Τουρκοφάγος

Συνέχεια από την 3η σελ.

άδεια να ζητιανεύει μια φορά την εβδομάδα, κάθε Παρασκευή στον Ιερό Ναό της Ευαγγελίστριας του Πειραιά. Σημειωτέον ότι ο Νικηταράς είχε δανείσει στο Ελληνικό έθνος 12.225 φοινίκια και 105.000 γρόσια, τα οποία διεκδικούσε και διεκδίκησε και η οικογένειά του μετά το θάνατό του, αλλά ποτέ δεν έλαβαν. Βλέπετε το ελληνικό κράτος ήταν πολύ οργανωμένο ως προς την επαιτεία, ενώ δεν μπορούσε να δώσει τα δανεικά ή τουλάχιστον μια μικρή σύνταξη για να ζήσει έστω υποτυπώδως ένας γενναιόδωρος και άξιος στρατηγός.

Το απόβραδο της 24ης Σεπτεμβρίου του 1849, ζητά από την γυναίκα του Αγγελίνα να τον βγάλει στο λιακωτό ν' αντικρίσει για τελευταία φορά το ηλιοβασιλεμα και η Αγγελίνα που ήξερε από χρόνια ότι ήταν τυφλός του

απαντά: «Μα τι να δεις Νικήτα μου, αφού δεν βλέπεις;» Και εκείνος της απαντά: «Να νιώσω το τελευταίο ηλιοβασιλεμα στην θάλασσα». Έτσι κι έγινε. Το πρωί στις 6 ώρα της 25ης Σεπτεμβρίου του 1849 ο Στρατηγός Νικήτας Σταματελόπουλος έσβησε.

Τα άσχημα μαντάτα φτάνουν γρήγορα και πλήθος κόσμου φτάνει στο φτωχικό του στην Καστέλα για να τιμήσουν τον Άνθρωπο Νικήτα. Η επιθυμία του ήταν να ταφεί στο Μοριά. Η οικογένειά του ήθελε στην Καστέλα, αλλά επικράτησε η γνώμη των συναγωνιστών του στρατηγών και γερουσιαστών και τον έφεραν από την Καστέλα του Πειραιά στην Αθήνα για να τον θάψουν στο Α' Νεκροταφείο Αθηνών, δίπλα στον μπάμπα του Θόδωρο Κολοκοτρώνη για να τα λένε, όπως κι έγινε. Η εξόδιος ακολουθία έγινε στην Αγία Ειρήνη στην οδό Αιόλου. Τον επικήδειο εκφώνησε ο Νεόφυτος

Βάμβας. Τον επιτάφιο εκφώνησε ο Παναγιώτης Σούτσος. Μια παράγραφος από τον λόγο του είναι η εξής:

«Ω σεις Αίαντες, Διομήδα, Αγαμέμνονες, Οδυσσεείς και Νέστορες του ελληνικού αγώνος, οι συνοδευόντες εις το έσχατον αναπαυτήριο του νέου ΑΧΙΛΛΕΑ του Τουρκομάχου Ελλάδος Νικήταν τον Τουρκοφάγον».

Τον Δεκέμβριο του 1867 πέθανε και η γυναίκα του η Αγγελίνα. Το 1898 πέθανε ο γιος του Ιωάννης, άτεκνος, αργότερα πεθαίνει και η κόρη του Ρεγγίνα και αυτή άτεκνη. Έτσι έσβησε η οικογένεια του **Νικήτα Σταματελόπουλου**.

Μερικές υπογραφές και προσφωνήσεις των συναγωνιστών του και της εξουσίας:

Ο Μάρκος Μπότσαρης: «Ο αδελφός σου»
Ο Πανουργιάς: «Αδελφέ μου Νικήτα»
«Στρατηγέ! Η Ελλάδα σε προσκαλεί να

την βοηθήσεις».

«Νικήτα! Εις αυτήν την κρίσιμον περίστασιν η Ελλάς επί σε έχει προσηλωμένους τους οφθαλμούς της...».

«Το Εκτελεστικόν Σώμα προς τον πατριώτην Στρατηγόν Νικήταν Σταματελόπουλον... τάχυνου για την αγάπη του έθνους σου, τάχυνου για να φθάσεις τα δέοντα».

Εάν δεν υπήρχαν άνθρωποι σαν τον Νικηταρά, τον Κολοκοτρώνη, τον Πλαπούτα και τόσους άλλους αγωνιστές του 1821, δεν ξέρουμε αν υπήρχε Ελλάδα στον χάρτη. Ας τους συγχωρέσει ο Θεός για όσα τους έκαναν άνθρωποι και θεσμοί, όπως τους συγχωρούσε ο Νικήτας.

Δ. Μιχόπουλος
Για την αντιγραφή
Ι. Δ. Σταματοπούλου

Έγκλημα χωρίς τιμωρία

Βαριά η ατμόσφαιρα σε όλη τη χώρα. Οργή, θυμός και αγανάκτηση κυριαρχούν μεταξύ των πολιτών. Βαριά και η σκιά πάνω στον πολιτικό κόσμο και γενικά στο πολιτικό σύστημα, που κυβέρνησε τη χώρα τις τελευταίες δεκαετίες.

Αν ανατρέξουμε στην Οδύσσεια του Ομήρου θα θυμηθούμε τον ανθρωποφάγο Κύκλωπα Πολύφημο, που τυφλώθηκε από τον Οδυσσέα. Όταν ο ίδιος ρώτησε «ποιος με τύφλωσε;» πήρε την απάντηση «ο κανένας».

Αντίστοιχα αν ανατρέξουμε στην πρόσφατη πολιτική μας ιστορία, μετά τη δολοφονία του Γρηγόρη Λαμπράκη, ο τότε παντοδύναμος πρωθυπουργός Κων. Καραμανλής έκανε μια διάσημη ερώτηση: «Μα ποιος κυβερνάει αυτή τη χώρα;» Δεν πήρε καμιά απάντηση. Καμιά απάντηση ίσον: Κανένας.

Η ίδια ιστορία επαναλαμβάνεται και σήμερα. Ο Κανένας έγινε το πρόσωπο των καιρών μας και παίζει πρωταγωνιστικό ρόλο στην πολιτική, κοινωνική και οικονομική ζωή του τόπου. Οι πολίτες ζητούν απόδοση δικαιοσύνης και τιμωρία όσων εγκληματήσαν κατά της χώρας και του λαού.

Ποιος ευθύνεται για τοξικά ομόλογα, στα οποία κατέληξαν τα χρήματα του Ταμείου Επικουρικής Ασφάλειας Δημοσίων Υπαλλήλων; Κανένας.

Ποιος ευθύνεται για τους αλόγιστους διορισμούς και τις προσλήψεις στο Δημόσιο, στις ΔΕΚΟ και στη Βουλή των Ελλήνων χωρίς αξιολογικά κριτήρια; Κανένας.

Ποιος ευθύνεται που στις πρόσφατες αυτοδιοικητικές εκλογές η αποχή ξεπέρασε το 50%; Κανένας.

Ποιος ευθύνεται για τη διαφθορά και την οικονομική κρίση της χώρας; Κανένας.

Αλλά και για όλα τα ζωτικά προ-

βλήματα την ευθύνη φέρει ο Κανένας. Δηλαδή δεν φταίει Κανένας που χρεωκοπήσαμε, που διαλυθήκαμε, που βουλιάζουμε.

Οι εξεταστικές επιτροπές της Βουλής, οι δικαστικές έρευνες και οι ένορκες διοικητικές εξετάσεις δεν βγάζουν Κανέναν ένοχο. Τιμωρήθηκε ποτέ κανένας σ' αυτήν την χώρα; Μόνο κάτι κακομοίρηδες πάνε φυλακή.

Ειδικά για τις εξεταστικές επιτροπές της Βουλής το συμπέρασμα είναι ότι η παραπομπή σ' αυτές σημαίνει παραπομπή στις καλένδες, αφού οι διαδικασίες είναι χρονοβόρες και οδηγούν στη λήθη και την παραγραφή.

Τώρα, όμως, τα πράγματα έχουν φθάσει στο μη περαιτέρω. Ένα έντονο αίσθημα αμφιβολίας, αβεβαιότητας και ανασφάλειας πλανάται στη χώρα. Κανείς δεν γνωρίζει τι τέχεται η επιούσα.

Το μόνο που μας απομένει είναι η ελπίδα. Σε μια αντίστοιχη χρονική στιγμή, μετά την Κατοχή και τον Εμφύλιο ο Ν. Καζαντζάκης είχε πει: «*Τα πράγματα στην Ελλάδα πάνε τόσο στραβά που αρχίζω να ελπίζω*».

Από όλους εμάς, άρχοντες και αρχομένους, εξαρτάται αν θα αλλάξουμε νοοτροπία και συμπεριφορά ή θα οδηγηθούμε οριστικά στη χρεοκοπία «*δειλοί, μοιραίοι αντάμα, προσμένοντας κάποιο θαύμα*», όπως λέει χαρακτηριστικά ο ποιητής Κώστας Βάρναλης.

Την κρισιμότητα της κατάστασης στην οποία βρίσκεται η χώρα εξέφρασε, με μια δραματική έκκληση ο Πρωθυπουργός Γ. Παπανδρέου ενώπιον του Κοινοβουλίου: «*Η αλλάζουμε ή βουλιάζουμε*».

Ίσως η σημερινή οικονομική συγκυρία είναι μια μοναδική ευκαιρία για μια μοναδική ανανέωση της Χώρας. Ίδωμεν!

Γιάννης Μ. Ζαρόκωστας

1η θέση για την Ραφαηλία Γεωργίου Μπουρτσουκλή του Σ.Α.Τ.

(κείμενο δημοσιευμένο στο arcadiaportal.gr)

Με απόλυτη επιτυχία στέφθηκε το σαββατοκύριακο 5 & 6 Φεβρουαρίου για το αγωνιστικό τμήμα Τένις του Συλλόγου Αντισφαίρισης Τρίπολης (Σ.Α.Τ), που συμμετείχε στο 1ο ενωσιακό πρωτάθλημα, που διεξήχθη στις εγκαταστάσεις της «Νίκης» Πατρών. Μάλιστα, η αθλήτρια του Σ.Α.Τ **Ραφαηλία Γ. Μπουρτσουκλή**, Νο-2 της κατάταξης, κατέκτησε την πρώτη θέση του ενωσιακού πρωταθλήματος, στο οποίο συμμετείχαν πάνω από 100 αθλητές απ' όλη την Πελοπόννησο, θέτοντας έτσι τις βάσεις για μια καλή αγωνιστική χρονιά.

Στους αγώνες που έγιναν στην Πάτρα και συμμετείχαν κορίτσια κάτω των 12 ετών, νίκησε διαδοχικά τις Μαυροπούλου Αθηνά-Μαρία (Α.Ο ΑΙΓΙΟΥ «ΜΟΡΕΑΣ») με 1-0 (set),

Γεωργαντοπούλου Χαρίκλεια (Α.Ο.Α Πατρών) με 8-1, Αντωνίου Αναστασία (ΑΕΚ Τρίπολης) με 2-0 set (6-0, 6-4) και κατάφερε να φτάσει στο μεγάλο τελικό, την Κυριακή το μεσημέρι, παίζοντας με την Κώστα Αγγελική (Κεφαλληνιακός ΟΑ) Νο-1 της ενωσιακής κατάταξης.

Σε ένα δύσκολο και σκληρό αγώνα, γεμάτο ένταση και πολύ καλές φάσεις, διάρκειας σχεδόν 3 ωρών (!!!), η Μπουρτσουκλή επικράτησε με τελικό σκόρ 2-1 set (6-3, 4-6, 6-2) της μεγάλης της αντιπάλου από την Κεφαλονιά.

Ραφαηλία μπράβο σου και πάντα να έχεις νίκες και στη ζωή σου.

Οι Αρκάδες στον αρχαίο κόσμο

της Δρ. Μαρίας Βλασσοπούλου - Καρύδη

Κυκλοφόρησε το νέο βιβλίο «**Οι Αρκάδες στον Αρχαίο Κόσμο**» της **Μαρίας Βλασσοπούλου-Καρύδη**, διδάκτορα της Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Το βιβλίο αναφέρεται στην παρουσία των Αρκάδων στον Αρχαίο Κόσμο, στη λαμπρή εικόνα της Αρκαδίας και το Αρκαδικό Ιδεώδες που ενέπνευσαν τους Ρωμαίους αλλά και όλη την ανθρωπότητα στην Αναγέννηση και τους μετέπειτα χρόνους.

Η εικόνα αυτή δεν αναφέρεται μόνο στην ειδυλλιακή αρκαδική γη αλλά και στην κιβωτό αξιών, που δημιούργησαν οι ίδιοι οι Αρκάδες με τους αγώνες τους και την ακατάβλητη πίστη στις αρχές τους. Η έκδοση αυτή είναι γραμμένη σε δύο γλώσσες στα Ελληνικά και Αγγλικά.

Η Ένωση Τριπολιτών Αττικής παρουσίασε πρόσφατα τη νέα αυτή έκδοση στην αίθουσα του Συλλόγου «Παρνασσός». Το βιβλίο παρουσίασαν ο ιστορικός και συγγραφέας **Σαράντος Καργάκος** και η συγγραφέας του.

Επιστημονική Διατριβή

Ο κ. **Καργάκος** μεταξύ άλλων είπε για το βιβλίο:

«Η κα Βλασσοπούλου-Καρύδη, που επί μία ζωή διακόνησε την αρχαιολογία στην υπηρεσία του ανυπέρβλητου σε αρχαιολογικά ευρήματα Εθνικού Αρχαιολογικού μας Μουσείου, έχει ασχοληθεί περισσότερο με την προϊστορία. Αυτό ως ένα μεγάλο βαθμό λειτούργησε θετικά. Διότι οι πλείστοι των ιστορικών και φιλοσόφων πολιτών γνωρίζουν grosso modo την ιστορική Αρκαδία αλλά ελάχιστοι, πλην των ελαχίστων ειδικών, γνωρίζουν την προϊστορική Αρκαδία. Και κυρίως λίγοι είναι ικανοί να την συνδέσουν με την Αρκαδία του μύθου.

Όταν έφτασε το βιβλίο αυτό στα χέρια μου διαπίστωσα ότι πρόκειται περί επιστημονικής διατριβής. Πρόκειται για διατριβή, με επαρκή γνώση των αρχαίων πηγών και εγκύρων νεωτέρων ιστορικών.

Μαρμάρινο σύμπλεγμα αγαλμάτων του Πάνα, της Αφροδίτης και του Έρωτα (Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο)

Με εντυπωσίασε και βρίσκεται κοντά στις δικές μου ιστορικές απόψεις όταν η κα. Καρύδη δέχεται εντελώς συμβατικά τον όρο «Ινδοευρωπαϊκή γλώσσα» - κυρίως για μεθοδολογικούς σκοπούς.

Δεν πιστεύει στο παλιά λεγόμενο και συχνότατα γραφόμενο περί καθόδου των ελληνικών φυλών από τον απόμακρο Βορρά. Ο ελληνικός κόσμος δεν γεννήθηκε από τον απόμακρο Βορρά.

Ο ελληνικός κόσμος γεννήθηκε από τον κόσμο που κατοικούσε στις δύο όχθες του Αιγαίου στις ακτές του Ιονίου (ο παππούς του Οδυσσέα ήταν Αρκάς), στις ακτές και στα ενδότερα της Θράκης, της Μακεδονίας και της Ηπείρου και όχι από τον Βορρά όπως μαθαίναμε γερμανοπληκτικώς παλιά».

Αρκάς ήταν ο πρώτος που εφάρμοσε το πολίτευμα της Δημοκρατίας

«Θα ήθελα να επαινέσω την κυρία Καρύδη για τους εξαιρετικούς χάρτες της, τις σπάνιες ει-

κόνη και για τις σπάνιες πληροφορίες για τις μουσικές, χορευτικές επιδόσεις των Αρκάδων, για τα σπουδαία ιερά της Αρκαδίας, για την ανάδειξη μορφών που λάμπρυναν με την παρουσία τους τον αρχαίο κόσμο, όπως τον Αρκάδα Δημόνακτα από τη Μαντίνεια που κλήθηκε στη Δωρική Κυρήνη και επέβαλε την Ευταξία και για πρώτη φορά στην ιστορία -20 χρόνια νωρίτερα από την Αθηναίο πολίτευμα της Δημοκρατίας, τον Τεγεάτη Χείλιο που κατάφερε να πείσει τους έφορους της Σπάρτης να αντιμετωπίσουν τον Μαρδόνιο στις Πλαταιές. Οι Αρκάδες είχαν στείλει στη μάχη 5.000 μαχητές.

Η Τεγέα πήρε αριστείο ανδρείας και το όνομά της χαράκτηκε στη στήλη των νικητών».

Η συγγραφέας στο βιβλίο της αναφέρεται και σε άλλους πολλούς επιφανείς Αρκάδες της Αρχαιότητας: το Λυκομήδη, τον Φιλοποίμενο, τον Πολύβιο τον Μεγαλοπολίτη που όπως επισημαίνει ο κ. Καργάκος: «**Ουδείς θα έπρεπε να γίνεται διπλωμάτης χωρίς να έχει διαβάσει Πολύβιο**».

Βιογραφικό

Η **Μαρία Βλασσοπούλου-Καρύδη** είναι διδάκτωρ της Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών και εργάστηκε στην Προϊστορική Συλλογή του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου Αθηνών από το 1974 μέχρι το 2009.

Ήταν γραμματέας του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου (1996-1998) και του Κεντρικού Συμβουλίου Νεωτέρων Μνημείων (1984-1990). Γεννήθηκε στην Τρίπολη. Αντικείμενο της έρευνάς της αποτελεί ο Μικηναϊκός Πολιτισμός με δημοσιεύσεις: «Μικηναϊκά ομοιώματα καθισμάτων και καθιστά ειδώλια» (διδακτορική διατριβή), «Μικηναϊκές ελεφάντινες λαβές κατόπτρων με ανάγλυφες γυναικείες μορφές του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου», «Υστερογεωμετρικά καθίσματα και καθιστές μορφές», «Φυτικά κατάλοιπα από τον Ταφικό Κύκλο Β των Μικηνών με τη δομή και τις ιδιότητες του Παπίρου».

Από τον επαρχιακό τύπο **Για την αντιγραφή «Ο Κακούριος»**

Τι είπε ο Γκάντι

Επτά πράγματα που δεν πρέπει κανείς να έχει:

1. Πλούτο χωρίς μόχθο
2. Γνώση χωρίς χαρακτήρα
3. Επιστήμη χωρίς ανθρωπιά
4. Πολιτική χωρίς αρχές
5. Εμπόριο χωρίς ήθος
6. Απόλαυση χωρίς συναίσθημα
7. Λατρεία χωρίς θυσία

Ας αναρωτηθούμε. Μπορούμε να βρούμε στη σημερινή εποχή μας μερικούς με τα παραπάνω χαρακτηριστικά; Αν βρίσκαμε μερικούς, θα εί-

μασταν ευτυχείς να μας κυβερνούσαν.

Όμως δυστυχώς είναι είδος εν ανεπαρκεία και αναρωτιέται κανείς. Υπάρχει ελπίδα;

Για την αντιγραφή **Ο Κακούριος**

ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ με τα παιδιά του χωριού μας

Ο Μορφωτικός & Εξωραϊστικός Σύλλογος Αρτεμισίου διοργανώσει στην αίθουσα του συλλόγου, την **Κυριακή 26 Δεκεμβρίου** στις 5:30 μ.μ., ένα θεατρικό δρώμενο με τη συμμετοχή των παιδιών του χωριού μας, μια ζεστή παράσταση στο εορταστικό πνεύμα των ημερών για μικρούς και μεγάλους.

Παρακολουθήσαμε ένα ταξίδι στη «**Χώρα του Χιονιού και των Πάγων**», με οδηγό την Παιδαγωγό και εμψυχώτρια θεατρικού παιχνιδιού **Ελένη Κουσκουρέλου** και συνταξιδιώτες τους μικρούς μας φίλους. Επί δύο ώρες όλοι χειροκροτούσαμε με ενθουσιασμό τους λιλιπούτειους ηθοποιούς που συμμετείχαν στη παράσταση και έκλεισαν την εκδήλωση με διαγωνισμό χορού. Η διασκέδαση ολοκληρώθηκε απολαμβάνοντας τα γλυκά – εδέσματα και αναψυκτικά του μπουφέ.

Ωρολόγια - Κοσμήματα

Σταματόπουλος Χρ.

Εθνικής Αντίστασης 52

τηλ. 2710-232633 Τρίπολη

Κακουραϊκές ατάκες

Γράφει ο Ι. Α. Σταματόπουλος

Στο φύλλο αυτό οι Κακουραϊκές ατάκες έχουν ως πρωταγωνιστές η μεν πρώτη τον πρύτανη της ατάκας Βασίλη Κυπραίνο (Τσιρίκο) και το γιο του Γιώργη, τον Ταχυδρόμο. Η δεύτερη, αυτή τη φορά έχει ως πρωταγωνιστή τον έρωτα, ναι τον έρωτα δυο νέων ανθρώπων, την προπολεμική εποχή, που τάρραξε την κλειστή κοινωνία του χωριού μας και άφησε εποχή. Είναι ο έρωτας του Κωσταντή του Γκουνάση (Κωτσιαντώνη) και της Κωσταντίνης του Προφαντά.

A) Το ψητό που αρωματίστηκε για να μην τρώγεται

Το ψητό αρνάκι στο φούρνο με πατάτες ήταν ο εκλεκτότερος μεζές για το κάθε σπίτι και ήταν σπάνιο για την εποχή που συζητάμε. Έτσι μια Κυριακή η Τσιρίκαινα έριξε στο φούρνο αρνάκι με πατάτες και περίμενε το γερο-Τσιρίκο και το γιο της τον ταχυδρόμο για να φάνε, που ήταν και οι δυο στα καφενεία.

Ο γερο-Τσιρίκος είδε ότι ο γιος του ο Γιώργης ήταν στο καφενείο με κάποιο ξένο και γνωρίζοντας καλά την νοοτροπία του, ήταν σχεδόν βέβαιος, ότι θα τον πάει τον ξένο στο σπίτι για τραπέζωμα.

Έτσι ξεκίνησε και πήγε σπίτι μόνος του. Το ταψί με το κρέας ήταν στο φούρνο για να είναι ζεστό και για να το φάει μόνος του, έκανε τις απαραίτητες ενέργειες.

Σε λίγο έφτασε και ο γιός του ο Γιώργης με τον ξένο του και αφού έφερε κρασί, είπε στη μάνα του να φέρε το ταψί με το κρέας να φάνε.

Αλλά προτού το σερβίρει πήρε μια πατάτα για δοκιμή και τότε κατάλαβε τι είχε συμβεί. **Ο γερο - Τσιρίκος το είχε αρωματίσει με λίγο πετρέλαιο**, έτσι πήρε το μήνυμα ο ταχυδρόμος. Χωρίς να πει τίποτα είπε στο φιλοξενοούμενο να φύγουν για το καφενείο, προφασισμένοι κάτι, πράγμα που έγινε.

Το τι έγινε αργότερα δεν το μάθαμε ποτέ, πάντως ένα είναι σίγουρο, ότι ο γερο-Τσιρίκος το ψητό το έφαγε. **Τέτοιος μεζές ήταν για πέταμα!!!**

B) Μωρ' Αθηνιά, μωρ' Αθηνιά σου κλέψανε την Κωσταντινιά

Μέχρι τα μέσα του 1965 οι γάμοι των νέων ζευγαριών γινόταν με συμπεθεριό. Δηλαδή η εκλογή της νύφης και του γαμπρού γίνονταν από τους γονείς και πάντα υπήρχε ένας άγραφος κώδικας μεταξύ των οικογενειών που συγγενεύανε.

Ήταν αδιανόητο ο γιος ή η κόρη να κάνουν του «κεφαλιού» τους στην εκλογή του συντρόφου τους. Έτσι κάθε συναίσθημα μεταξύ δυο νέων ήταν απαγορευμένο και αν αυτό συνέβαινε τότε η κοπέλα είχε εκτεθεί ηθικά στην κοινωνία του χωριού. Εάν δεν είχε αίσιο τέλος δηλαδή τον γάμο με τον εκλεκτό της, τότε παρέμενε με το «στίγμα της μη ηθικής» με τραγικά αποτελέσματα γι' αυτή. Το κυριότερο ήταν να μην μπορεί να παντρευτεί στο χωριό. Τις περισσότερες όμως φορές οι γονείς οι ίδιοι μεθόδευαν έτσι τα πράγματα, ώστε αν δυο νέοι είχαν κάποιο ειδύλλιο αυτό να επισφραγίζεται με το γάμο. Υπήρχαν όμως και περιπτώσεις που το ειδύλλιο δυο νέων δεν είχε την έγκριση των γονιών, οπότε οι ερωτευμένοι νέοι κατέφευγαν στο έσχατο μέτρο που μπορούσαν και ήταν να «κλεφτούν». Τότε οι γονείς είχαν δύο λύσεις, η μια να τους δεχθούν και να ευλογήσουν το γάμο τους και η δεύτερη λύση ήταν να αποβληθούν από τις οικογενείες τους, χωρίς το παραμικρό περιουσιακό στοιχείο. Η δυσκολία τότε για τη νέα ζωή των νιόπαντρων ήταν μεγάλη αν και ειδικότεροι αν και δυο οικογένειες δεν ενέκριναν το γάμο.

Στο κοινωνικό αυτό κλίμα μπλέκεται και η ιστορία αγάπης μεταξύ δυο νέων της εποχής εκείνης, μεταξύ του Κωσταντή Σταματόπουλου (Γκουνάση) και της Κωσταντίνης (Κωτσιαντώνη) του Προφαντά μοναχοκόρης του Αντώνη και της Αθηνιάς Σχίζα, που είχε το παρατσούκλι Προφαντάς. Το σπίτι του Προφαντά ήταν στην απάνω γειτονιά (Κηφισιά) δίπλα στα Ναγαίκα (σήμερα το έχει αγοράσει ο Γιάννης ο Σπυρόπουλος).

Ο Προφαντάς είχε μεγάλα σχέδια για την παντρεία της μοναχοκόρης του Κωσταντίνης και σε προτάσεις που του είχαν κάνει για γαμπρό τον Κωσταντή τον Γκουνάση ούτε ήθελε να ακούσει. Αγνοούσε το γεγονός ότι η κόρη του, Κωσταντινιά ήταν ερωτευμένη με τον Κωσταντή.

Μπροστά στην άκαμπτη θέση του Προφαντά οι δυο νέοι αποφάσισαν «να κλεφτούν».

Το γεγονός έσκασε σαν βόμβα μεγατόνων στην απάνω γειτονιά. Ήταν μια καλοκαιριάτικη νύχτα κόσμος πολύς μαζεμένος στην πάνω ρούγα. Για το ποιος έκλεψε την Κωσταντινιά, ο καθένας έλεγε το μακρύ και το κοντό.

Το μυαλό του Αντώνη του Προφαντά πήγε στον ωραίο της γειτονιάς, που δεν ήταν άλλος από τον **Γιαγκούλα** (Κωστής Δάμης) και κάποια στιγμή λέει: **Αυτός ο παλιο-Γιαγκούλας έκλεψε την Κωσταντινιά μου.**

Αλλά αμέσως, μέσα από το μαζεμένο πλήθος ακούγεται η φωνή του Γιαγκούλα «**Εγώ είμαι εδώ**», οπότε το ενδιαφέρον στράφηκε σε άλλους νέους του χωριού.

Στα μέσα κι έξω ο **Χαράκης** ο Μπουρτσουκλής με σκωπτικά σχόλια, αλλά και οι αδελφές «**Γκατζιούνο**» με πικρόχολα σχόλια που πείσμωναν τον Προφαντά και τη γυναίκα του Αθηνιά. Το ποιος είχε κλέψει την Κωσταντινιά ύστερα από λίγες ώρες έγινε γνωστό.

Οι αδελφοί Θόδωρος και Βασίλης Παπαθεοδώρου γνωστοί ποιητές εκ του προχείρου του χωριού σκάρωναν κάθε μέρα και ένα σκωπτικό ποίημα.

Τα πιο χαρακτηριστικά είναι: **Το μάθατε μωρέ παιδιά κλέψανε την Κωσταντινιά Ύσπου να πάνε στη ράχη του Κακόση**

Τους είδαν χίλιοι πεντακόσιοι Τους είδε και η Μαριγώ του Χτίστη και πουλάλα πάει στο σπίτι»

Τσα - Τσα Αθηνιά, τσα-τσα Αθηνιά σου την κλέψανε την Κωσταντινιά. Το άκουσε και ο Χαράκης και πηδάει σαν πουλαράκι Πάει και η Σοφία να δει την Αθηνιά που πας ρε Σοφία να και ο μπαρμπα Γιάννης ο Ντούρος σκάει κάτι γέλια

μεγάλα σαν καρβέλια

Το πιο χαρακτηριστικό ποίημα είναι αυτό που ακολουθεί και είναι διάλογος μεταξύ του Προφαντά και του Χαράκη.

Βρε Αντώνη και Αθηνιά να σας ζήσουν τα παιδιά Σώπα μην το λες ρε Χάρο γιατί θα πέσω να πεθάνω.

Για μια βδομάδα ο ανένδοτος ο Αντώνης Προφαντάς ωρούτο από το χαγιάτι του σπιτιού του, τα είχε βάλει με τις αδελφές Γκατζιούνου, που τις έβλεπε να κρυφοκοιτάζουνε.

«Αει να χαθείτε γαϊδούρες Αν τη θάλω σπίτι μου θα είμαι αρνητής του Χριστού»!!!

Ο επίλογος αυτής της ιστορίας είναι, ότι τα νέα και ερωτευμένα παιδιά, επιστρέψαν στο σπίτι του Προφαντά (μοναχοκόρη η Κωσταντινιά).

«Ερως ανίκατε μάχαν»

Ο έρωτας για μια ακόμη φορά είχε θριαμβεύσει και ο Κωσταντής ο Γκουνάσης **έγινε ο Κωσταντής του Αντώνη** δηλαδή ο **Κωτσιαντώνης**. Άλλες εποχές, άλλα ήθη.

Ι. Α. Σταματόπουλος

Υ.Σ.: Η Μαριγώ του χτίστη είναι η Μαριγώ του Καρακίτσου και η Σοφία είναι η Σοφία του Τόλια.

Η ιστορία του γιαουρτιού

Το δώρο του Θεού, το πολύτιμο φάρμακο της αιώνιας ζωής, το γάλα ή πιο απλά το γιαούρτι ανακαλύφθηκε τυχαία τη νεολιθική εποχή από τους λαούς της Κεντρικής Ασίας, που κατοικούν στη σημερινή Τουρκία.

Οι βοσκοί, όπως λέει η παράδοση, καθώς μετέφεραν το γάλα μέσα σε φλασκιά από δέρμα προβάτου, παρατήρησαν ότι μετά από μερικές ώρες έπηξε. Φυσικά δεν γνώριζαν τότε ότι το ζεστό κλίμα της Μέσης Ανατολής, σε συνδυασμό με τις συνθήκες υγιεινής, δημιουργούσαν ένα γόνιμο περιβάλλον για τους βάκλους του γιαουρτιού.

Πιθανολογείται ότι από το 6.000 π.Χ. οι άνθρωποι της Μ. Ανατολής έτρωγαν ένα είδος γιαουρτιού. Αργότερα το γιαούρτι κυριάρχησε στη διατροφή των λαών της Μεσοποταμίας και της Παλαιστίνης.

Από την Περσία και τις περιοχές της σημερινής Τουρκίας, πέρασε στην Αίγυπτο, στην Αρχαία Ελλάδα και στη Ρώμη, όπου ο Πλίνιος ο Πρεσβύτερος αναφέρει το γιαούρτι ως το υγιεινό

παρασκεύασμα των βαρβαρικών φυλών.

Το 1542 το γιαούρτι φθάνει στη Γαλλία. Όταν ο βασιλιάς Φραγκίσκος ο Α' αρρώστησε και έμαθε από τον Πρέσβη της Τουρκίας για έναν θαυματουργό γιατρό στην Κωνσταντινούπολη, του ζητά να έρθει να τον δει.

Ο γιατρός δέχεται να έρθει με τον όρο να ταξιδέψει πεζός. Τελικά φθάνει στο Παρίσι με ένα κοπάδι πρόβατα.

Τρώγοντας καθημερινά γερές ποσότητες γιαουρτιού, ο βασιλιάς θεραπεύεται, αλλά τα πρόβατα εξαντλημένα από το ταξίδι και το κρύο του Παρισιού, πέθαναν και ο γιατρός επιστρέφει στην πατρίδα του, παίρνοντας μαζί του τη συνταγή.

Άφησε πίσω του όμως την τουρκική λέξη γιόγκουρτ, που πέρασε στο αγγλικό λεξικό και έγινε αφορμή να ξεσπάσει μία από τις σοβαρότερες κρίσεις στην ιστορία της γλωσσολογίας και να γραφτούν πολλά λεξικά και μελέτες για τη σωστή ορθογραφία της λέξης.

**Για την αντιγραφή
Ελένη Β. Δάμη-Ζαρόκωστα**

Η Νηστεία και η νηστεία της Τσάτσας (θείας) Βασίλως

Συνέχεια από την 1η σελ.

και τα Θεσομοφρία.

Μάλιστα η δεύτερη μέρα των Θεσομοφριών - εορτής στη μνήμη του πένθους της Δημήτρας - για την απώλεια της κόμης της Περσεφόνης, λεγόταν **Νηστεία**. Η νηστεία έπαυε με θυσίες και πλούσια κρεοφαγία την τρίτη ημέρα. Κατά τη διάρκεια αυτής της νηστείας πρόσεχαν να μην τη **μεγαρίσουν**. Το ρήμα αυτό αρχαιοελληνικό διατηρήθηκε ως σήμερα με τη μορφή μαγαρίζω τη νηστεία (μολύνω τη νηστεία).

Αργότερα τη σημασία παύω τη νηστεία πήρε το ρήμα πασχάζω, που εξελίχθηκε από την ονομασία της μεγάλης χριστιανικής εορτής το **Πάσχα**.

Την προ του Πάσχα νηστεία τηρούσαν αυστηρά οι πρώτοι Χριστιανοί, οι οποίοι ακολουθώντας το παράδειγμα των Αποστόλων, έμεναν άσαιοι, τρώγοντας μόνο μια φορά την ημέρα ξερό ψωμί και πίνοντας νερό. **Υπάρχει όμως και η άποψη** ότι αρχικά η νηστεία διαρκούσε όχι 40 ημέρες, αλλά σαράντα ώρες.

Η Χριστιανική πίστη θεωρεί τη νηστεία όχι μόνο εξωτερική θρησκευτική πράξη αλλά εσωτερική ηθική, δίνοντας βαρύτητα στην πνευματική **μετάνοια**.

Γίνεται η νηστεία έτσι ένας τρόπος πνευματικής κάθαρσης, που πρέπει να προέρχεται από εσωτερική ανάγκη «όλοι μας ενηστεύαμε δι' αγάπη του Χριστού μας», λέγει ο Βελισσαρίου στην Ιστορία του και συνεχίζει «εάν δεν έχουμε αγάπη είτε κι αν κάνουμε καλά, όλα είναι χαμένα»!

25η Μαρτίου 1821

Συνέχεια από την 1η σελ.

ώνες υπήρξε ο φωτοδότης του κόσμου. Το 1821 το έθνος τινάχτηκε, όρθωσε το ανάστημά του στο βάρβαρο κατακτητή, για να καταλύσει την τυραννία και ν' ανακτήσει την ελευθερία και τη θέση του στην οικουμένη και την Ιστορία.

Το 1821 ήταν ένας καθολικός ξεσηκωμός με το σύνθημα «**ελευθερία ή θάνατος**» ενός λαού, που δημιούργησε το φως του αληθινού πολιτισμού και το ακτινοβόλησε σ' ανατολή και δύση.

Πέρα απ' αυτά, το 1821 αποτελεί μοναδικό κοσμοϊστορικό γεγονός και κατά τούτο: ο εχθρός δεν ήταν τυχαίος, ήταν παντοδύναμος. Την Ευρώπη κρατούσε γερά στα νύχια της η πανίσχυρη «Ιερή Συμμαχία». Γύρω - γύρω όλα ήταν απειλητικά μαύρα. Ακτίνα φωτός δεν φαινόταν πουθενά. Ούτε η αφορμή δινόταν από κάπου. Ποιος να τολμήσει να αποτινάξει τέτοιο αβάσταγο ζυγό; Το 1821, όμως, ξεκίνησε

Τα τριήμερα

Ακόμη και σήμερα, τα ηλικιωμένα άτομα στη Δυτική Μακεδονία, όπως στην Εράτορα, κρατούν τη νηστεία του τριημέρου. **Τη νηστεία της πεινας.**

Την Κυριακή της Τυρινής στην εκκλησία γινόταν συγχώρεση ιερών και εκκλησιαζομένων κάθε ηλικίας και άρχιζε το Τριήμερο. Τη Δευτέρα Τρίτη και Τετάρτη δεν έτρωγαν τίποτα μόνο το βράδυ λίγο ξερό ψωμί και νερό.

Την Πέμπτη ο ιερέας έκαμε στην εκκλησία τη μισή Λειτουργία. Μετά επέστρεφαν στο σπίτι τους κι έτρωγαν αλάδωτα. Έτσι συνεχιζόταν η νηστεία ως την Παρασκευή οπότε ολοκληρωνόταν η Λειτουργία και έπαιρνε τέλος το **τριήμερο**.

Ο συσχετισμός της νηστείας της Σαρακοστής με το πένθος, είναι προφανώς ιδιαίτερα έντονος τις ημέρες της Μεγάλης Εβδομάδας.

Σήμερα πολλοί αμφισβητούν τη Νηστεία. Ειρωνεύονται τους «ανόητους που νηστεύουν», έχουν κάτι να πουν γι' αυτούς και δηλώνουν προοδευτικοί.

Η προσωπική μου γνώμη είναι ότι η νηστεία είναι απαραίτητη για ό,τι καλύτερο. Σηματοδοτεί νόμους, τάξη, ανοίγοντας ένα οπτικό πεδίο.

Είναι σε όλους κατανοητό ότι η σημερινή δύσκολη και πρωτόγνωρη εποχή που ζούμε, οφείλεται και στην άκρατη χρήση των πάντων.

Στην υπερκατανάλωση, την απληστία, τον πλεονασμό! Στην λατρεία της ύλης... Ας το κοιτάξουμε!

Γωγώ Παπαθεοδώρου-Καραγιάννη

από τον πόθο της λευτεριάς, που ποτέ δεν είχε σβήσει στην ψυχή των Ελλήνων. Έμεινε από το 1453, που έπεσε η Πόλη, κρυμμένη στα φυλλοκάρδια του λαού σαν τη σπίθα κρυμμένη στη στάχτη.

Ο Τούρκος νόμιζε πως έπνιξε τον πόθο του ραγιά για τη λευτεριά. Οι ξένοι πίστεψαν πως νεκρώθηκε η ελληνική συνείδηση. Εβλεπαν τα αβάσταχτα καθημερινά μαρτύρια, σωματικά και ψυχικά και πίστεψαν πως το εθνικό φρόνημα είχε σβήσει. Απατήθηκαν όλοι.

Γιατί σ' όλον τον ελληνικό χώρο η ψυχή του λαού μας έμεινε αδούλωτη. Αυτή η ελληνική ψυχή, που τρεφόταν με το μάννα τ' ουρανού και αντρείωνόταν με το νέκταρ της Ορθοδοξίας, κάτω απ' το τρεμάμενο φως του καντηλιού στα μοναστήρια, έκανε το θαύμα. Επαναστάτησε με πρωτοφανή ορμή και πραγματοποιήσε το κοσμοϊστορικό γεγονός - τη μεγάλη εθνεγερσία του 1821 - αφήνοντας κατάπληκτο τον κόσμο!

Κακουραίοι καλλιτέχνες στο εξωτερικό

Ειλικρινά χαιρόμαστε πάρα πολύ όταν μαθαίνουμε ότι πατριώτες μας, μεγαλοεργούν, ανά τον κόσμο, σε διάφορους τομείς που δραστηριοποιούνται. Γι' αυτό όταν πέφτει κάποια τέτοια περίπτωση στην αντίληψή μας, το προβάλλουμε με ιδιαίτερη χαρά και υπερφάνεια.

Έτσι σήμερα έχουμε τη χαρά να προβάλλουμε την καλλιτεχνική δραστηριότητα και τις ξεχωριστές επιτυχίες της συγχωριανής μας Αγγελικής Γ. Ρόκκα (Κατραλή), που έχει ιδρύσει διαφυλετική εταιρεία θεάτρου στη Μ.Βρετανία με την επωνυμία «Internationalist Theater».

Η Αγγελική έχει γεννηθεί, μεγαλώσει και σπουδάσει στη Ν. Αφρική, αλλά τώρα ζει και σταδιοδρομεί με επιτυχία στην Αγγλία.

Με το θέατρό της έχει ανεβάσει πολλά έργα ελληνικού και διεθνούς-ρεπερτορίου. Επίσης έχει συμμετάσχει με κεντρικούς ρόλους σε ταινίες, όπως «Wiches», «Μάγισσες», «Fixed ideas», «Ω Βαβυλώνα» του Κ. Φέρρη απ' όπου πήρε το 2ο βραβείο στο Φε-

Κορριέρε ντε λα Σέρα, The evening Standard, Observer, Time out, Whats on, Daily Telegraph, City Limits, The stage.

Παραθέτουμε μερικά από τα εγκωμιαστικά σχόλια των παραπάνω εντύπων για την Αγγελική:

- Χρησιμοποιεί άριστα πολύ καλούς, ικανούς ηθοποιούς.
- Η παράσταση ήταν ένα γοητευτικό απόγευμα.
- Μια παράσταση γεμάτη χρώματα και συγκινήσεις
- Παραγωγή αριστούργημα με δυνατό παίξιμο, έξυπνη σκηνοθετική δουλειά, που δημιούργησε θαύματα.
- Είναι αξιοθαύμαστη γιατί χρησιμοποιεί ηθοποιούς απ' όλο τον κόσμο, παίρνοντας σημαντικό ρίσκο, αλλά δίνει κοσμοπολίτικο αέρα στο έργο της.
- Γενναίοι παίξιμο σε επικά έργα.
- Η Αγγελική έπαιξε με δύναμη, ευαισθησία, τρυφερότητα, ικανότητα.
- Η ηθοποιία της πρόσθεσε πάρα πολύ στην παράσταση και η συμβολή της ήταν πελώρια.
- Ήταν το φως που έλαμπε στη σκηνή με την μαγευτική ερμηνεία της, στο έργο «Miss Julie» (Morning Star). Σημαντική ήταν και η παρουσία της στην Ελλάδα.

Έπαιξε ως Sissy στο έργο «Unter the carob Trees» και ως Julia στο «Δον Καμίλο» με σκηνοθέτη και στα δυο έργα το Γ. Ευγενίου.

Η εφημερίδα μας και ο Σύλλογος συγχαίρουν θερμά την Αγγελική για την πολύ σημαντική παρουσία της στο καλλιτεχνικό στερέωμα και της εύχονται παραπέρα επιτυχίες, τις οποίες, πάλι με χαρά, θα προβάλλουμε.

Γ. Ρόκκας

Συνδρομές

Brandon Georgia (Αμερική)
.....	100 δολ. USA
Σπυροπούλου-Δουράκη Χρυσολένη
.....	50 €
Παυλίδης Αντώνης
.....	50 €
Σταυριανός Σωτήρης
.....	50 €
Σπυροπούλου Μαργαρίτα
.....	20 €
Σπυρόπουλος Κώστας & Κούλα
.....	100 δολ. USA
Αντωνοπούλου Αγλαΐα
.....	20 €
Καρζή-Αντωνοπούλου Ιωάννα
.....	50 δολ. Αυστραλίας
Χελιώτη Γεωργία
.....	10 €
Ρόκκα Δήμητρα
.....	20 €

Βλάχου-Γιαννακοπούλου Φωτεινή
.....	30 €
Δούρου Ηλέκτρα
.....	50 €
Σταθούλη Όλγα (Ν. Αφρική)
.....	50 €
Βλάχου Τρισεύγην
.....	30 €
Μποντιώτη -Συμπόνη Ευδοκία
.....	50 €
Μπακογιαννάκη Γεωργία
.....	50 €
Μπουρτσουκλή Νίκη
.....	50 €
Ψαρράς Γιάννης (Τούτσνας)
.....	50 €
Μανέλης Ιωάννης του Δημ.
.....	50 €
Βλάχου Σταθούλα
.....	50 €
Σταματόπουλος Δονούσης
.....	50 €
Σπυρούνη -Τσαγκαλάκη Ελένη
.....	30 €
Νάτσης Κώστας (Καναδάς)
.....	100 €

Ιστορία της Κατοχής από τα Φιλιατρά

Την ιστορία που ακολουθεί την είχα ακούσει εδώ και πολλά χρόνια από τους Κακουραίους που πήγαιναν κάθε χρόνο στα Φιλιατρά Μεσσηνίας, για λάδι. Έτσι όταν τη βρήκα σε τοπική εφημερίδα των Φιλιατρών, το θεώρησα σκόπιμο να σας την παραθέσω, αξίζει τον κόπο. Να τη θυμηθούμε:

Ήμασταν στα χρόνια της μαύρης Κατοχής. Τότε που η πατρίδα μας στέναζε κάτω από τη μπότα του Γερμανού κατακτητή, που οι πατριώτες έκαναν Αντίσταση στο στρατό του Άξονα και που οι δοσίλογοι οργιάζαν στον Ελλαδικό χώρο.

Η ιστορία που στη συνέχεια θα διαβάσετε, είναι πέρα για πέρα αληθινή, διαδραματίζεται στα Φιλιατρά, μια ήσυχη μικρή πολιτεία του νομού Μεσσηνίας.

Φλεβάρης του 1942.

Κάποιοι κάτοικοι των Φιλιατρών δημιούργησαν σαμποτάζ στους Γερμανούς και αμέσως ο Γερμανός Διοικητής έδωσε τη συνηθισμένη τον καιρό εκείνη διαταγή: **Να συλληφθούν εκατό Φιλιατρινοί και να οδηγηθούν στην εκτέλεση.**

Τρόμος και αγωνία απλώθηκε σ' όλη τη μικρή αυτή πόλη. Όλοι ήξεραν ότι τέτοιου είδους διαταγές εκτελούνται γρήγορα και πολύ ανησύχησαν. Κλάματα και μοιρολόγια σ' όλη την πόλη. Κάθε ανθρώπινη επέμβαση εθεωρείτο - και φυσικά ήταν - αδύνατη. Μόνον ένας μπορούσε να επέμβει. Ο Θεός! Και τούτο τελικά έγινε.

Ο προστάτης και πολιούχος της πόλης Άγιος Χαράλαμπος έκανε το θαύμα του.

Ο Γερμανός Διοικητής είδε στον ύπνο του ένα σεβάσμιο γέροντα να τον επισκέπτεται και επιτακτικά να του ζητεί να αφεθούν

αμέσως ελεύθεροι οι εκατό συλληφθέντες, ειδεμή ούτε αυτός ούτε κανείς άλλος στρατιώτης του θα έφτανε ποτέ στο σπίτι του. Ο Γερμανός διοικητής όμως δεν έλαβε καθόλου υπόψη του το μήνυμα και η εμφάνιση του σεβαστού γέροντα επαναλήφθηκε το επόμενο βράδυ. Ο Γερμανός τούτη τη φορά πολύ ανησύχησε και ζήτησε να βρεθεί οπωσδήποτε ο γέρος με τη μεγάλη γενειάδα. **Τον αναζήτησαν παντού και τελικά τον βρήκαν στην εκκλησιά του!** Ο Γερμανός αμέσως τον αναγνώρισε, λέγοντας **“ετούτος ήταν”**.

Σε λίγο η διαταγή της απόλυσης γραφόταν, υπογραφόταν και οι Φιλιατρινοί με τη θεϊκή επέμβαση επέστρεφαν στις οικογενειές τους.

Μετά την απελευθέρωση, ο τότε κατοχικός Γερμανός διοικητής των Φιλιατρών κάθε χρόνο και για πολλά χρόνια, στη μνήμη του Αγίου, επισκεπτόταν την πόλη, για να προσκυνήσει την εικόνα του σεβαστού πλέον και γι' αυτόν Γέροντα με τη μακριά γενειάδα.

Αυτά μου είπε ο κ. Νίκος Στυλιανού, μικρό παιδάκι τότε, γιός του Αγρονόμου των Φιλιατρών, που ο πατέρας του οδηγούνταν στην εκτέλεση και με την επέμβαση του Αγίου σώθηκε.

(Θ. Μελάς)
Για την αντιγραφή
Ο Κακουραίος

- ✓ Η νίκη έχει πολλούς πατεράδες. Η ήττα μένει πάντα ορφανή.
- ✓ Το να αγαπάς είναι κάτι. Το να αγαπιέσαι είναι κάτι σημαντικό. Το να αγαπάς και να αγαπιέσαι είναι κάτι σημαντικό και σπουδαίο. Το να αγαπάς εκεί που δεν αγαπιέσαι είναι κάτι το θεϊκό.

- ✓ Ρώτησαν το Διογένη τι κέρδιζε από τη φιλοσοφία του. Και εκείνος απάντησε: «Ότι έζησα πλούσιος χωρίς να έχω δεκάρα».
- ✓ Ο Βίας, ένας από τους επτά σοφούς διεκήρυσσε: «Αληθινός ηγέτης είναι εκείνος που φιλοδοξεί να φύγει από την εξουσία ενδοξότερος και όχι πλουσιότερος».
- ✓ Η αλήθεια είναι χωλή (κουστή) και άσχημη. Έρχεται αργά και είναι αποκρουστική στους ενόχους. Έρχεται όμως...
- ✓ Είσαι σοφότερος σήμερα, αν έχεις αναγνωρίσει τα λάθη του χθες. Εφραίμ ο Σύρος
- ✓ Δεν υπάρχει μεγαλύτερη απόδειξη εμπιστοσύνης και αλληλοεκτίμησης από την ευχαρίστηση που νιώθουν δύο πρόσωπα όταν σωμαίνονται μαζί.
- ✓ Ο λόγος ανήκει στο χρόνο και η σιωπή στην αιωνιότητα.
- ✓ Πολλές φορές το πολυτιμότερο τμήμα ενός επιμνημόσυνου λόγου είναι η «ενός λεπτού σιγή».

Διονύσιος Σταματόπουλος

Προσφορές στη μνήμη

- α) Δημήτρη Γεωργ. Σταματόπουλου αντί στεφάνου η οικογένεια Γεωργίου Σταθούλη προσέφερε στο σύλλογο το ποσό των 20 €
- β) Διονυσίου Γεωργ. Μπουρτσουκλή αντί στεφάνου η αδελφή του Ρήνα Μπουρτσουκλή -Λαζαρίδου προσέφερε το ποσό των 150 €
- γ) Δημητρώλας Αλκιβιάδη Παυλή αντί στεφάνου ο αδελφός της Σπύρος Σταματόπουλος (Αμερική) και η σύζυγός του πρόσφεραν στο Σύλλογο το ποσό των 500 δολ. U.S.A
- δ) Κωνσταντίνος Νάτσης από το γιο της Κώστα (Καναδά) το ποσό των 50 €.
- ε) Κωνσταντίνος Δήμου Βλάχου από τα εγγόνια της, Χάρη και Κατερίνα Ηλιοπούλου το ποσό των 100 €.

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

- ✓ Η ευτυχία είναι ένα άρωμα. Δεν μπορείς να ραντίσεις τους άλλους χωρίς να πέσουν μερικές σταγόνες πάνω σου.
- ✓ Η ικανότητα να συγχωρείς είναι η ιδιότητα του δυνατού. Οι αδύναμοι ποτέ δεν συγχωρούνε.
- ✓ Ο απαισιόδοξος βλέπει ευκαιρίες σε κάθε δυσκολία.
- ✓ Είναι προτιμότερο να αξίζεις τιμές και να μην τις έχεις παρά να τις έχεις και να μην τις αξίζεις.
- ✓ Εάν μια φορά λυπηθείς που δε μίλησες, εκατό φορές θα μετανιώσεις που δεν έμεινες σιωπηλός.
- ✓ Την καλή διάθεσή σου πρέπει να δημιουργείς ο ίδιος, την κακή θα την εξασφαλίσουν οι άλλοι.
- ✓ Από τους ανθρώπους δεν λείπει η δύναμη, λείπει η θέληση.
- ✓ Εάν δεν ειπώθηκαν οι αντίθετες γνώμες, τότε πως θα διαλέξετε την καλύτερη.
- ✓ Η κούραση κάνει να νιώθουμε τη χαρά που δίνει η ανάπαυση.
- ✓ Πάνω στην οργή σου ούτε να λες κάτι, ούτε και να κάνεις.
- ✓ Μη λες λίγα με πολλά λόγια, αλλά πολλά με λίγα λόγια.
- ✓ Πλούσιος άνθρωπος είναι ο άνθρωπος που αξίζει πολλά και όχι ο άνθρωπος που έχει πολλά.
- ✓ Ο φίλος που σπεύδει την ώρα της συμφοράς, αξίζει ολόκληρο όχλο φίλων που σπεύδουν την ώρα της επιτυχίας.
- ✓ Η ζωή δεν είναι πρόβα. Η κάθε μέρα είναι πρεμιέρα.

Για την αντιγραφή
Ο Κακουραίος

Άνοιξαν τα Σπήλαια Κάψια!

Το φως που ξεχύθηκε από το σπήλαιο της Φάτνης, τούτες τις μέρες, φώτισε και συμπαράσυρε και τα Σπήλαια Κάψια, ώστε ν' ανοίξουν κι αυτά... «... Ένα μεγάλο έργο έχει υλοποιηθεί στο πρώτο στάδιο, είναι τεράστιο και τα ευρήματα σημαντικά. Με τη συνεργασία της Αρχαιολογικής υπηρεσίας και της Σπηλαιολογίας, θα μπορέσουμε να το διερευνήσουμε περαιτέρω. Ο μόνος τρόπος για να περάσει αυτή η κρίση είναι η αλλαγή ρότας...». Τ' ανωτέρω, μαζί μ' άλλα όπως «στοχευμένες επενδύσεις... τοπική οικονομία...» ήταν κάποια απ' αυτά π' ανέφερε, ο νεοεκλεγείς Περιφερειάρχης κατά το κόψιμο της κορδέλας των εγκαινίων του ανοίγματος των Σπηλαίων Κάψια, που έγιναν την Κυριακή μεσημέρι (19-12-10). Περιχαρής, μα και συγκινημένος, ήταν ο Δήμαρχος Μαντινείας **Γ. Τσαγγούρης**, ο οποίος στην ομιλία του, ανέφερε πως «...η προσπάθεια άρχισε το 2006... μεγάλη η περιβαλλοντική αξία του Σπηλαίου... οφείλουμε να το παραδώσουμε στις επόμενες γενιές, αφού δεν είναι κτήμα ούτε του Δήμου, ούτε κανενός άλλου...». Παράλληλα μίλησαν οι **Γιάν. Σμυρνιώτης** (νέος Δήμαρχος Τρίπολης), **Φώτης Χατζημιχάλης** (Γ.Γ.Π.Π.), **Γ. Μπαρούτσας**... Παρών, ο **Ευάγ. Γιαννακούρας** - ο νεοεκλεγείς Αντιπεριφερειάρχης - αλλά και αρκετοί Δήμαρχοι της Αρκαδίας, Νομαρχιακοί και Δημοτικοί Σύμβουλοι, νεοεκλεγέντες Περιφερειακοί και Δημοτικοί Σύμβουλοι και πολλές κόσμος...!

Να πληροφορησουμε ότι για τους επισκέπτες, **το χειμερινό ωράριο της Επίσκεψης των Σπηλαίων είναι: 9:30 π.μ. - 17:30 μ.μ.**

Το σπήλαιο Κάψια κατατάσσεται στα 10 πιο αξιόλογα σπήλαια της Ελλάδας και συγκαταλέγεται στα 100 καταλλήλα για αξιοποίηση σπήλαια του ελληνικού χώρου (από τα 7.500 συνολικά). Βρίσκεται 1,5 χλμ. βόρεια του χωριού Κάψια και ανήκει στο περιήλιο σύστημα καταβοθρών του οροπέδιου της Μαντινείας. Η μέχρι σήμερα εξερευνημένη έκτασή του είναι περίπου 6.500 τ.μ. Ο πρώτος που αντίκρισε το πανέμορφο σπήλαιο ήταν ο Γάλλος αρχαιολόγος Γουστάβος Φουζέρ το 1887 ενώ πραγματοποιούσε ανασκαφές στην αρχαία Μαντινεία. Η πρώτη έρευνα του σπηλαίου έγινε στις 20 Αυγούστου 1892 από ελληνογαλλική αποστολή με υπεύθυνο το νομομηχανικό Αρκαδίας Νικόλαο Σιδερίδη και δύο Γάλλους μηχανικούς. Η δημοσίευση της μελέτης τους για το σπήλαιο και τις καταβόθρες της περιοχής στο γαλλικό επιστημονικό περιοδικό Spelunga το 1911 φέρνει το σπήλαιο στην παγκόσμια δημοσιότητα. Η δημοσίευση αυτή είναι το σπουδαιότερο ελληνικό σπηλαιολογικό άρθρο της εποχής και αποτελεί την αρχή για το ξύπνημα του ενδιαφέροντος της μελέτης των ελληνικών σπηλαίων. Το 1974 πραγματοποιήθηκε νέα ελληνογαλλική αποστολή με υπεύθυνο τον Ι.

Ιωάννου και ανακαλύφθηκε και νέο τμήμα του σπηλαίου, που ήταν άγνωστο στους πρώτους ερευνητές. Στο σπήλαιο βρέθηκαν ίχνη παλιάς πλημμύρας και πλήθος από θραύσματα ανθρώπινων οστών και κρανίων, σκεπασμένα από

στό ελληνικό σπήλαιο. Κόκκινα της φωτιάς, κίτρινα της ώχρας και πρασινογάλαζα ανάμικτα με το κατάλευκο των σταλακτιτών, προσφέρουν ένα μοναδικό θέαμα φυσικής τέχνης, που περιμένει να βγει στο φως...

λάσπη (πάχους μισού μέτρου), που καλύπτει το δάπεδο του σπηλαίου. Επίσης βρέθηκαν λυχνάρια που πιθανόν ανήκουν στους ύστερους ελληνικούς χρόνους (4ος και 5ος μ.Χ. Αιώνας). Στην αίθουσα των «θαυμάσιων» παρουσιάζονται οι σπανιότεροι χρωματισμοί λιθωματικού υλικού από κάθε άλλο γνω-

Είναι μια ευκαιρία, ν' αρχίσουν οι επισκέψεις των παντός είδους, Σχολείων της Αρκαδίας... αλλά και των διαφόρων πατριωτικών Συλλόγων και χωριών... Πρέπει να διαφημιστούν πανελληνίως.

Για την αντιγραφή
Ο Κακούριος

Νέο Βιβλίο

Η Βικτώρα Μακρή, κόρη της Γεωργίας Παπαγεωργίου, κυκλοφόρησε το νέο της μυθιστόρημα με τίτλο CASTA DIVA, εκδόσεις Ψυχογιός.

Ένα μυθιστόρημα αφιερωμένο στον έρωτα και την αγάπη. Αξίζει να το διαβάσουμε. Το Δ.Σ. εύχεται στη Βικτώρια καλή επιτυχία στο νέο της βιβλίο.

Το Δ.Σ. του Συλλόγου

Τα βιβλία του Συλλόγου μας

Το site του Συλλόγου μας

Το site του Συλλόγου μας
www.kakouri.gr

αρχίζει να κτίζεται μέρα με τη μέρα. Στείλτε μας υλικό (φωτογραφίες, άρθρα, παρατηρήσεις) για να το ανεβάσουμε ώστε να γίνει ο διαδικτυακός τόπος συνάντησης όλων των απανταχού Κακουριών.

Το Δ.Σ. του Συλλόγου

Γενεαλογικό δένδρο

Ο αντιπρόεδρος του Συλλόγου μας **Γιάννης Δημ. Σταματοπούλος** προ ετών είχε αναλάβει την πρωτοβουλία για την δημιουργία των γενεαλογικών δένδρων όλων των οικογενειών του χωριού.

Σας πληροφορούμε ότι το έργο αυτό βρίσκεται σχεδόν στο τέλος του. Για να ολοκληρωθεί, όμως, απαιτείται η βοήθεια όλων μας.

Για το λόγο αυτό επικοινωνήστε με τον αντιπρόεδρο στα τηλέφωνα 210-8082042 ή 6977286581, όταν έχετε κάποια πληροφορία που θα είναι χρήσιμη.

Σας ευχαριστούμε εκ των προτέρων.
Το Δ.Σ. του Συλλόγου

Οι παλιές φωτογραφίες

Όπως ανακοινώσαμε και στο προηγούμενο φύλλο της εφημερίδας μας οι Σύλλογοι του χωριού μας καταβάλλουν μια προσπάθεια συγκέντρωσης παλιών φωτογραφιών για την έκδοση ενός λευκώματος του χωριού, αλλά και τη δημιουργία ενός ηλεκτρονικού αρχείου.

Η προσπάθεια αυτή έχει βρει ανταπόκριση. Με την ευκαιρία αυτή θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε όλους όσους ανταποκρίθηκαν στην προσπάθεια αυτή.

Το Δ.Σ. του Συλλόγου

Η εφημερίδα μας δέχεται
διαφημιστικές καταχωρήσεις.

Με αυτό τον τρόπο
ενισχύεται συγχρόνως
και το εκδοτικό της έργο.

Ετήσια συνδρομή 40€

Μη μας ξεχνάτε!

Φίλες και φίλοι του Συλλόγου Αρτεμισιωτών, όπου κι αν έρχεται η εφημερίδα μας, μη μας ξεχνάτε. Χωρίς τις δικές σας συνδρομές, δεν μπορούμε να κυκλοφορήσουμε. Μην ξεχνάτε τη συνδρομή σας. Σας ευχαριστούμε πολύ.

Το Δ. Σ.